

ISSN 2657-9782

Dialogi *Biblioteczne*

CZASOPISMO ELEKTRONICZNE

2022, nr 2(30)

W NUMERZE:

Czytanie na polanie

Patroni roku 2022

Rok Romantyzmu Polskiego

Edpuzzle w bibliotece

Śladami Adama Mickiewicza

Konspekty i zestawienia

ADRES REDAKCJI:

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Józefa Lompy

ul. Ks. kard. S. Wyszyńskiego 7

40-132 Katowice

tel. 32 258-38-38

e-mail: **dialogi.biblioteczne@pbw.katowice.pl**

Internet: **<https://pbw.katowice.pl/>**

Wydawca: Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka
im. Józefa Lompy w Katowicach

Zespół redakcyjny: dr Anna Marcol – redaktor naczelny;
mgr Barbara Michałek – korekta

SPIS TREŚCI

<i>OD REDAKCJI</i>	4
Katarzyna Paliga <i>CZYTANIE NA POLANIE</i>	5
Ewa Gioda-Swoboda <i>JAK UPAMIĘTNIAMY WAŻNE ROCZNICE W PEDAGOGICZNEJ BIBLIOTECE WOJEWÓDZKIEJ W KATOWICACH. Z DOŚWIADCZEŃ WYPOŻYCZALNI</i>	8
Agnieszka Kubacka <i>TWÓRCY POLSKIEGO ROMANTYZMU. TEST WIEDZY DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH</i>	15
Anna Marcol <i>EDPUZZLE – LEKCJE WIDEO</i>	21
Marta Paszek <i>WSPÓŁCZESNA PODRÓŻ SENTYMENTALNA, CZYLI TRASA KATOWICE – WILNO – KATOWICE W 38 GODZIN</i>	26
Katarzyna Paliga <i>WOJENNE DZIECI. KONSPEKT ZAJĘĆ BIBLIOTECZNYCH</i>	32
Paulina Rawinis <i>CZYTAMY OGŁOSZENIA O PRACY. SCENARIUSZ LEKCJI BIBLIOTECZNEJ</i>	34
Elżbieta Trojan <i>JÓZEF MACKIEWICZ (1902-1985). ZESTAWIENIE BIBLIOGRAFICZNE W WYBORZE</i>	39
Anna Marcol <i>ARCHIWUM CYFROWE SBP – POMOC FACHOWA DLA NAUCZYCIELI BIBLIOTEKARZY</i>	43
Anna Marcol <i>SIECIOWANIE W ROKU SZKOLNYM 2022/2023</i>	45
Anna Marcol <i>NIEZNANY ŚWIAT DAWNYCH KRESÓW WSCHODNICH. SPRAWOZDANIE Z KONFERENCJI</i>	47

OD REDAKCJI

To już trzydzieste wydanie „Dialogów Bibliotecznych”! Cieszy nas, że od 2008 roku jesteście z nami, czytacie nasz periodyk i przyczyniacie się do powstawania jego kolejnych numerów. Zachęcamy Was – drodzy Czytelnicy – do dalszej współpracy. Z pewnością podejmujecie wiele interesujących inicjatyw, które warto spopularyzować.

Bieżący numer wypełniły dobre praktyki nauczycieli bibliotekarzy bibliotek szkolnych i pedagogicznych. Dotyczą promocji czytelnictwa oraz popularyzacji zbiorów bibliotecznych w kontekście ważnych rocznic i obchodów. Całość uzupełniają propozycje zajęć z uczniami oraz pomoce dydaktyczne i metodyczne.

Do końca kwietnia 2023 roku będziemy przyjmować artykuły i materiały do czerwcowego wydania „Dialogów”. Szczegółowe wskazówki dla autorów znajdują się na stronie <https://pbw.katowice.pl/dialogi/dialogi-wskazowki-dla-autorow.pdf>. Zachęcamy do wymiany doświadczeń i dzielenia się swoimi pomysłami na łamach naszego półrocznika.

Życzymy Wam powodzenia w pracy zawodowej oraz samych sukcesów w roku 2023!

Redakcja „Dialogów Bibliotecznych”

Z PRAKTYKI NAUCZYCIELA BIBLIOTEKARZA

KATARZYNA PALIGA

Szkoła Podstawowa nr 29 z Oddziałami Sportowymi
im. Alfreda Szklarskiego w Dąbrowie Górniczej

CZYTANIE NA POLANIE

W mojej głowie od dawna ewoluował pomysł zorganizowania akcji promującej czytelnictwo, wydarzenia, które będzie atrakcyjne dla dzieci. Idea „Czytania na polanie” pojawiła się jesienią 2021 roku, a udało się ją zrealizować w czerwcu 2022 roku.

Po trudnym czasie pandemii chyba wszyscy liczyliśmy na powrót do stanu sprzed COVID-19. W Polsce od lat borykamy się ze spadkiem czytelnictwa. Choć raport BN za 2021 rok można uznać za optymistyczny, to wzrost czytelnictwa był raczej chwilowy. Przecież obserwujemy to, co dzieje się w naszych bibliotekach – czytelnicy są, byli i mam nadzieję, że będą. Jednak ich liczba nie jest zadowalająca. Prawda jest taka, że jeśli nie wykształcimy u młodego człowieka – ucznia, przedszkolaka – nawyku czytania, obcowania z książką, to szansa, na to, że będzie czytelnikiem w przyszłości, spada.

Wszystko, co robią biblioteki, zarówno miejskie, szkolne jak i pedagogiczne, ma znaczenie, jest ważne. Problem z zachęceniem do czytania jest jednak coraz bardziej widoczny i dobrze wiemy, że największą pracę musimy włożyć my – bibliotekarze. Dziecko musi kojarzyć bibliotekę z miejscem przyjaznym, bezpiecznym, ciekawym i – co ważne – ATRAKCYJNYM, takim, w którym dużo się dzieje. Mam szczęście pracować w szkole, w której Pani Dyrektor jest tego świadoma i umożliwia mi realizację licznych działań związanych z promocją czytelnictwa, za co jestem jej wdzięczna.

Myślę, że uczniowie w mojej szkole mogą powiedzieć: „u nas w bibliotece szkolnej się dzieje!”. Co do wyposażenia i zbiorów bibliotecznych – umówmy się – biblioteki szkolne są od lat niedoposażone, więc atrakcyjność wizualna odpada. Nowości wydawnicze też pozyskujemy rzadko. Nie dlatego, że nie ma potrzeb. Raczej dlatego, że potrzeb wszelkich w szkole jest ogrom – a my jesteśmy często na końcu tej kolejki.

„Czytanie na polanie” to inicjatywa, z której jestem bardzo dumna. Dumna, bo udało mi się zaangażować grupę ludzi – pasjonatów, którzy pomogli mi urzeczywistnić mój plan. Samotnie nigdy nie zrobimy tego, co możemy zrobić jako grupa. Bez tych wspinających ludzi, których mam blisko siebie, byłoby bardzo ciężko.

I tak oto zaczęłam tworzyć plan, harmonogram i listę osób, które mogą mi pomóc.

Pomysł był prosty – tak myślałam. Podzieliłam naszą piękną przyszkolną zieloną przestrzeń na strefy, do których przydzieliłam pomysły na działania i zajęcia. Była więc gra terenowa – takie małe podchody z książką w tle. Był teatrzyk Kamishibai na kocach. Była strefa relaksu z leżakami, materacami, klockami i innymi czasoumilaczami. Były

bańki mydlane, biblioteczna riksza, rapowane wiersze, zagadki, korowód czytelniczy. Były też zajęcia z fruwajką dla dzieci i seniorów. Był też stolik pytań w balonach z nagrodami – cieszący się sporą popularnością, którym opiekowali się starsi uczniowie. Dużo – nie dużo. Było wspaniale! I te najpiękniejsze słowa, które mogłam usłyszeć od dzieci: „proszę Pani, to jest mój najlepszy dzień w szkole w całym roku”.



Tak oto zrodził się plan na ten rok szkolny. Kolejna edycja jest w trakcie tworzenia, a pomysł się rozrasta – chcę przekształcić „Czytanie na polanie” w akcję ogólnomiejską. Będzie polegała na tym, że konkretnego dnia czerwca uczniowie wszystkich szkół w mieście, o tej samej porze, wyjdą czytać na zewnątrz. A może w przyszłości uda się przekształcić akcję w projekt ogólnopolski? Pomarzyć przecież można... A nawet trzeba! Może mi się uda...

Pierwsza edycja nie powiodłaby się, gdyby nie pomoc: Działu Marketingu Miejskiej Biblioteki Publicznej w Dąbrowie Górniczej, Filii nr 5 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Dąbrowie Górniczej, Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Katowicach – Filii w Sosnowcu oraz Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Sosnowcu. Trzeba być ze sobą szczerym – bez wsparcia pracowników tych instytucji by się nie udało. DZIĘKUJĘ!

Z PRAKTYKI NAUCZYCIELA BIBLIOTEKARZA

EWA GIOŁDA-SWOBODA

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Józefa Lompy w Katowicach

JAK UPAMIĘTNIAMY WAŻNE ROCZNICE W PEDAGOGICZNEJ BIBLIOTECE WOJEWÓDZKIEJ W KATOWICACH?

Z DOŚWIADCZEŃ WYPOŻYCZALNI

Każdego roku Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Katowicach włącza się w popularyzację ważnych rocznic i obchodów, zarówno ogólnopolskich, jak i regionalnych. Decyzje o tym, które osoby patronują poszczególnym latom, podejmuje Sejm i Senat, a w przypadku naszego województwa – Sejmik Województwa Śląskiego.

Już latem zaczynamy się zastanawiać, w jaki sposób upamiętnić znane osoby i przypomnieć ważne wydarzenia. Wypożyczalnia PBW w Katowicach włącza się w działania rocznicowe na wiele sposobów.

A jak to wyglądało w 2022 roku?

1. WYSTAWY

Rok 2022 został ogłoszony Rokiem Romantyzmu Polskiego. Z tej okazji przygotowałam i udostępniłam kalendarz online ze zdjęciami najstarszych dzieł romantyków, jakie posiadamy w zbiorach specjalnych.



Ponieważ chciałam stworzyć czytelnikom i odwiedzającym naszą bibliotekę możliwość obejrzenia unikatowych książek, pokazałam je na wystawie. Znalazły się tu między innymi:

- **Adama Mickiewicza Rzecz o literaturze słowiańskiej wykładana w Kolegium Francuzkiém.** R. 1, (1840-1841). - Wydanie drugie poprawione. - Poznań : druk i nakład W. Stefańskiego, 1850,
- **Pisma Juliusza Słowackiego.** T. 1. - Lipsk : F. A. Brockhaus, 1894,
- **Poezye Cypriana Norwida.** - 1 wyd. zbiorowe. - Lipsk : F. A. Brockhaus, 1863,
- **Poezje Zygmunta Krasińskiego.** T. 1. - Lipsk : F. A. Brockhaus, 1883,
- **Marja : powieść ukraińska** / przez Antoniego Malczewskiego ; z il. W. Gersona. - Warszawa : F. Hösic ; Lipsk : K. F. Köhler, [1883]

...i wiele innych cennych dzieł romantyków, wydanych ponad sto lat temu.



Rocznicych wystaw było więcej. Twórczość Marii Konopnickiej – jednej z patronek roku 2022 – popularyzowałam wystawą prezentującą ilustracje Michała Arcta z pierwszego wydania książki **„Historija o krasnoludkach i o sierotce Marysi” Marii Konopnickiej** oraz opowieścią pracowników Biblioteki Narodowej **„Jak ratowaliśmy krasnoludki i sierotkę Marysię?”** – o pozyskaniu i konserwacji egzemplarza z 1895 roku. Do zatrzymania się przed gablotami i przeczytania tej historii zachęcały... krasnoludki. 😊



Patronem roku był także wynalazca lampy naftowej – Ignacy Łukasiewicz, któremu poświęciłam odrębną ekspozycję.



Cykl wystawowy zakończyłam prezentacją książki o miastach, które sto lat temu wróciły do Polski, w ramach popularyzacji Roku Stulecia Powrotu Części Górnego Śląska do Polski w Województwie Śląskim.



2. FILMY



Tematyka rocznic wpisuje się w tworzone przeze mnie filmy, prezentujące książki ze zbiorów specjalnych. Pierwszy tegoroczny (i najdłuższy) film powstał z okazji Roku Rzemiosła w Województwie Śląskim. Po premierowym pokazie podczas konferencji, został umieszczony na naszej stronie internetowej i kanale biblioteki w serwisie YouTube.

Z okazji obchodów Stulecia Powrotu Części Górnego Śląska do Polski w czasie wakacji – na profilach PBW na Facebooku i Instagramie – zostały opublikowane filmy, które oparłam na pomysśle wykorzystania dwóch międzywojennych przewodników. Były to:

- **Ilustrowany przewodnik po województwie śląskim / Mieczysław Orłowicz.** - Warszawa ; Lwów : Książnica Polska Tow. Nauczycieli Szkół Wyższych, 1924,
- **Turystyczno-krajoznawczy przewodnik po województwie śląskim / Stanisław Berezowski.** - Warszawa : Nasza Księgarnia ; Katowice : Instytut Śląski, 1937.

Wykorzystując motyw transportu publicznego, działającego przed wojną na Śląsku, zapraszałam do zwiedzania Katowic, Chorzowa, Rybnika, Pszczyzny, Lublińca i Tarnowskich Gór. Filmy prezentowały stare plany i ciekawostki ze śląskich miast, a międzywojenny klimat podkreślała muzyka z epoki.



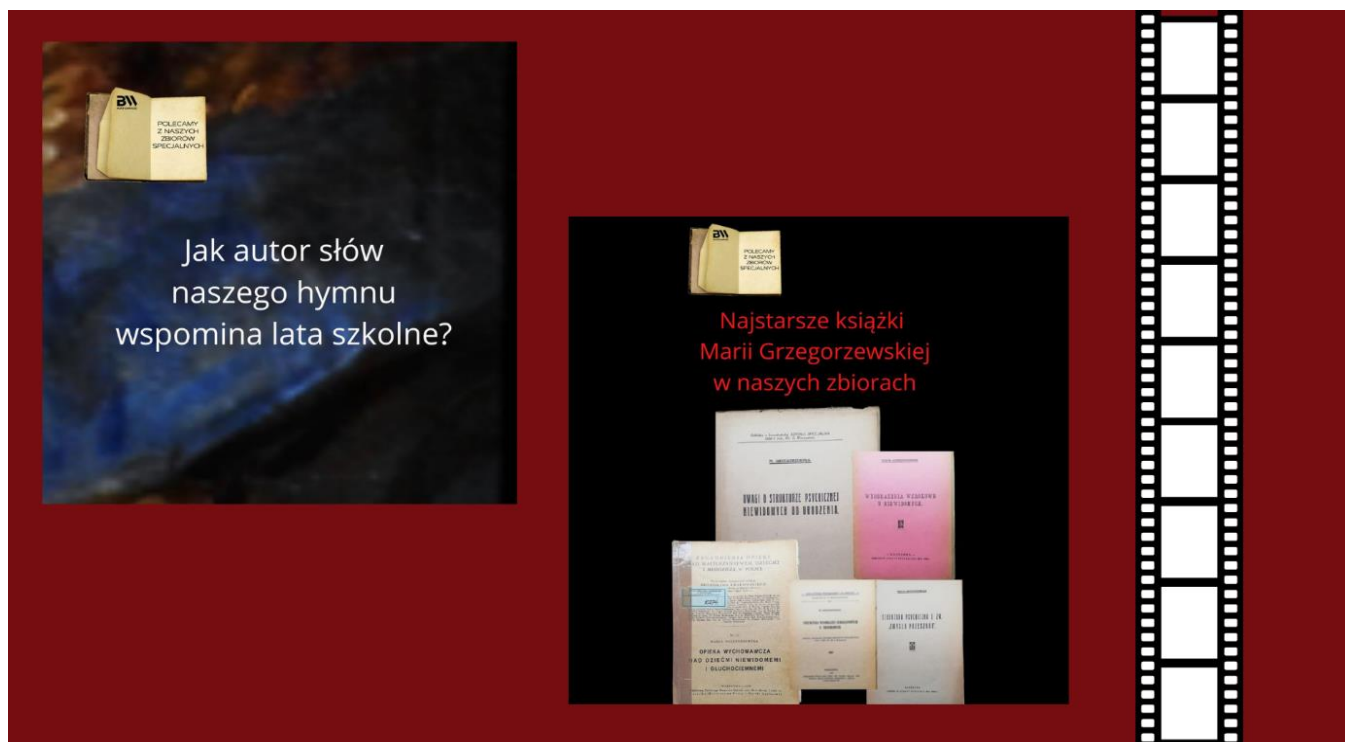


Na Facebooku i Instagramie zamieszczałam również cykl filmów przypominających twórczość M. Konopnickiej. Prezentowałam książki tej autorki, między innymi:

- **Dym ; Nasza szkapa ; Głupi Franek / Marya Konopnicka ; z il. S. Sawiczewskiego.** - Warszawa : nakł. Gebethnera i Wolffa ; Kraków : G. Gebethner i Sp., 1898,
- **Poezye. T. 1-8 / Marya Konopnicka ; oprac. Jan Czubek ; słowo wstępne Henryka Sienkiewicza.** - Wyd. zupełne, krytyczne. - Warszawa : Gebethner i Wolff, 1915.



W rocznicowych filmach pojawiły się też nawiązania do innych patronów – Józefa Wybickiego i Marii Grzegorzewskiej – twórczyni pedagogiki specjalnej.



Wszystkie filmy powstały w Canvie – bezpłatnym narzędziu do projektowania graficznego online.

3. KONFERENCJA, KONKURS, NARODOWE CZYTANIE

W Roku Rzemiosła w Województwie Śląskim Wypożyczalnia zorganizowała Wojewódzki Konkurs Literacko-Plastyczny „Rzemiosło oczami dziecka” dla uczniów klas 1-3 szkół podstawowych. Wybór najlepszej spośród 79 nadesłanych prac był naprawdę trudny...



Wyniki ogłoszono podczas konferencji „Rzemiosło niejedno ma imię... O rzemiośle w historii, kulturze, literaturze i sztuce”, której towarzyszyła wystawa starych książek i wielu pięknych przedmiotów, wykonanych przez dawnych i współczesnych rzemieślników, a odszukanych i wypożyczonych przez pracowników PBW w Katowicach.

Wypożyczalnia aktywnie uczestniczyła także w organizacji wydarzenia w ramach ogólnopolskiej akcji Narodowego Czytania „Ballad i romansów” Adama Mickiewicza. Spotkaliśmy się w piękny wrześniowy dzień w naszym ogrodzie – rolka z tego spotkania pojawiła się na Instagramie.



W klimacie Narodowego Czytania pozostaliśmy chwilę dłużej, oglądając najstarsze wydanie debiutu Mickiewicza z naszych zbiorów:

Ballady i romanse / Adam Mickiewicz ; [tekst niniejszy "Ballad i romansów" oparty na wydaniu "Poezjy" (Paryż, 1838 ...) i "Pism" (Paryż, 1844 ...) oprac. Wilhelm Bruchnalski]. - Warszawa : Instytut Wydawniczy "Biblioteka Polska", [ante 1923].



Czas pomyśleć o kolejnych rocznicach. 😊

Z PRAKTYKI NAUCZYCIELA BIBLIOTEKARZA

AGNIESZKA KUBACKA

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Józefa Lompy w Katowicach
Filia w Gliwicach

TWÓRCY POLSKIEGO ROMANTYZMU

TEST WIEDZY DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH*

Zadanie 1. Która z podanych dat określa ramy czasowe polskiego romantyzmu?

- a) 1789-1848
- b) 1802-1902
- c) 1822-1863
- d) 1831-1865

Odpowiedź:

Zadanie 2. Podane nazwiska twórców polskiego romantyzmu wpisz w tę dziedzinę sztuki, którą się głównie zajmowali, według wzoru:

Tekla Bądarzewska-Baranowska, Fryderyk Chopin, Aleksander Fredro, Artur Grottger, Klementyna Hoffmanowa, Zygmunt Krasiński, Józef Ignacy Kraszewski, Teofil Lenartowicz, Piotr Michałowski, Adam Mickiewicz, Stanisław Moniuszko, Cyprian Kamil Norwid, Wincenty Pol, Henryk Hipolit Rodakowski, Juliusz Słowacki, Maria Szymanowska, Narcyza Żmichowska

Dziedzina	Twórcy polskiego romantyzmu
Literatura	Adam Mickiewicz,
Muzyka	
Malarstwo	

* Opracowany z okazji ogłoszenia przez Sejm RP roku 2022 Rokiem Romantyzmu Polskiego.

Zadanie 3. W którym z poniższych utworów, opublikowanym w 1818 roku, wizja literatury narodowej wywołała długi spór klasyków z romantykami?

- a) Adam Mickiewicz: „Romantyczność”
- b) Jan Śniadecki: „O pismach klasycznych i romantycznych”
- c) Kazimierz Brodziński: „O klasyczności i romantyczności tudzież o duchu poezji polskiej”
- d) Maurycy Mochnacki: „O literaturze polskiej w wieku XIX”

Odpowiedź:

Zadanie 4. Kogo przedstawiają ilustracje? Dopasuj poniższe nazwiska do ilustracji.

Fryderyk Chopin, Aleksander Fredro, Artur Grottger, Klementyna Hoffmanowa, Zygmunt Krasiński, Józef Ignacy Kraszewski, Adam Mickiewicz, Stanisław Moniuszko, Cyprian Kamil Norwid, Henryk Hipolit Rodakowski, Juliusz Słowacki, Maria Szymanowska

 <p>a)</p>	 <p>b)</p>	 <p>c)</p>
 <p>d)</p>	 <p>e)</p>	 <p>f)</p>
 <p>g)</p>	 <p>h)</p>	 <p>i)</p>
 <p>j)</p>	 <p>k)</p>	 <p>l)</p>

Zadanie 5. Przyporządkuj poniższe pojęcia do ich opisów. Odpowiedź wpisz na końcu definicji.

Prometeizm, Synkretyzm, Wallenrodyzm, Mesjanizm, Orientalizm, Mistycyzm

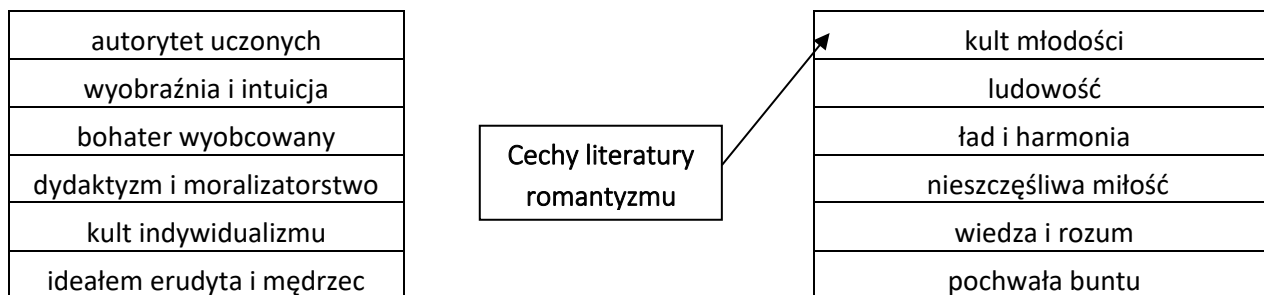
- a) Koncepcje i ruchy religijno-społeczne oparte na wierze w nadejście wyjątkowej postaci lub narodu, których działalność przyniesie wyzwolenie od zła, zmieni oblicze świata i rozpocznie nową erę odświeżającą przeznaczenie świata, ludzkości i człowieka.
- b) Nurt będący wyrazem zainteresowania kulturą, religią i obyczajowością ludów Wschodu. Najsilniej oddziaływał w literaturze romantyzmu, w filozofii i sztuce przełomu XIX i XX wieku.
.....
- c) Postawa i metoda działania człowieka, który w celu realizacji szczytnych ideałów nie waha się postępować nieetycznie, sięgać do podstępów i zdrady, ukrywać swe rzeczywiste intencje, aby tym skuteczniej zniszczyć darzącego go zaufaniem wroga.
- d) Wieloznaczny termin opisujący doświadczenia religijne, polegające na bezpośredniej, czyli niezależnej od rytuałów i obrzędów, relacji człowieka z rzeczywistością pozamaterialną, pozazmysłową lub transcendentną.
.....
- e) Postawa etyczna nawiązująca do greckiego mitu o greckim tytanie, dobroczyńcy ludzkości, jako symbolu walki z siłami wrogimi człowiekowi, poświęcenia dla dobra ludzi i gotowości cierpienia dla idei.
.....
- f) W literaturze jest to połączenie elementów charakterystycznych dla kilku gatunków literackich w ramach jednego utworu.

Zadanie 6. Do tytułów dzieł dopisz nazwisko autora.

Fryderyk Chopin, Aleksander Fredro, Zygmunt Krasiński, Józef Ignacy Kraszewski, Piotr Michałowski, Adam Mickiewicz, Stanisław Moniuszko, Cyprian Kamil Norwid, Juliusz Słowacki, Narcyza Żmichowska

Tytuł	Autor
a) „Oda do wolności”, „Lilla Weneda”	
b) „Straszny dwór”, „Halka”	
c) „Damy i huzary”, „Pan Jowialski”	
d) „Świtez”, „Księgi narodu polskiego i pielgrzymstwa polskiego”	
e) „Portret chłopca w kapeluszu”, „Seńko”	
f) „Stara baśń”, „Hrabina Cosel”	
g) Etiuda c-moll zwana „Rewolucyjną”, „Marsz żałobny”	
h) „Bema pamięci żałobny rapsod”, „Fortepian Szopena”	
i) „Poganka”, „Biała róża”	
j) „Nie-boska komedia”, „Irydion”	

Zadanie 7. Poprowadź strzałki do tych określeń, które charakteryzują literaturę okresu romantyzmu, według wzoru.



Zadanie 8. Dopasuj poniższe tytuły utworów do bohaterów, którzy w nich występują:

„Balladyna”, „Konrad Wallenrod”, „Stara baśń”, „Kordian”, „Śluby panieńskie”, „Nie-boska komedia”, „Zemsta”, „Dziady cz. III”, „Beniowski”, „Pan Tadeusz”

Bohaterowie	Tytuł utworu
a) Klara, Aniela, Albin	
b) Papkin, Cześnik, Klara	
c) Hrabia Henryk, Pankracy, Orcio	
d) Popiel, Ziemowit, Dziwa	
e) Halban, Alf, Aldona	
f) Jankiel, Protazy, Ksiądz Robak	
g) Grzegorz, Laura, Papież	
h) Kirkor, Alina, Pustelnik	
i) Gustaw, Ksiądz Piotr, Senator	
j) Aniela, Ksiądz Marek, Sawa-Caliński	

Zadanie 9. Poniższe tytuły dzieł wraz z ich autorami wpisz w tabelę przyporządkowując je do danego gatunku literatury okresu romantyzmu, według wzoru:

J. Słowacki „Beniowski”, A. Mickiewicz „Dziady cz. III”, A. Mickiewicz „Grażyna”, A. Mickiewicz „Konrad Wallenrod”, J. Słowacki „Kordian”, A. Malczewski „Maria”, Z. Krasiński „Nie-boska komedia”, A. Mickiewicz „Pan Tadeusz”, J. Słowacki „W Szwajcarii”, J. I. Kraszewski „Zygmuntowskie czasy”

Gatunek literatury romantyzmu	Autor i tytuł
Dramat romantyczny	J. Słowacki „Kordian”,
Poemat dygresyjny	
Poemat epicki	
Poemat liryczny	
Powieść historyczna	
Powieść poetycka	

Zadanie 10. Połącz strzałkami cytaty z utworami, z których pochodzą, według wzoru:

„Miej serce i patrzaj w serce!”	A. Mickiewicz „Oda do młodości”
„Jeśli nie chcesz mojej zguby, krokodyła daj mi luby”	J. Słowacki „Testament mój”
„Żyłem z wami, cierpiałem i płakałem z wami”	C. K. Norwid „Fortepian Szopena”
„Tam sięgaj, gdzie wzrok nie sięga”	A. Mickiewicz „Romantyczność”
„Jękły - głuche kamienie: Ideal - sięgnął bruku”	A. Mickiewicz „Dziady cz. III”
„Wpłynąłem na suchego przestwór oceanu”	J. Słowacki „Hymn” [Smutno mi, Boże!]
„Wiem, że mój okręt nie do kraju płynie, płynąc po świecie”	A. Mickiewicz „Stepy akemańskie”
„Nazywam się Milijon – bo za miljony, kocham i cierpię katusze”	A. Fredro „Zemsta”

ODPOWIEDZI:

Zadanie 1. c)

Zadanie 2.

- Literatura – Adam Mickiewicz, Aleksander Fredro, Klementyna Hoffmanowa, Zygmunt Krasiński, Józef Ignacy Kraszewski, Teofil Lenartowicz, Cyprian Kamil Norwid, Wincenty Pol, Juliusz Słowacki, Narcyza Żmichowska.
- Muzyka – Tekla Bądarzewska-Baranowska, Fryderyk Chopin, Stanisław Moniuszko, Maria Szymanowska.
- Malarstwo – Artur Grottger, Piotr Michałowski, Henryk Hipolit Rodakowski.

Zadanie 3. c)

Zadanie 4.

a) Józef Ignacy Kraszewski, b) Adam Mickiewicz, c) Cyprian Kamil Norwid, d) Aleksander Fredro, e) Zygmunt Krasiński, f) Fryderyk Chopin, g) Stanisław Moniuszko, h) Juliusz Słowacki, i) Klementyna Hoffmanowa, j) Artur Grottger, k) Maria Szymanowska, l) Henryk Hipolit Rodakowski.

Zadanie 5.

a) Mesjanizm, b) Orientalizm, c) Wallenrodyzm, d) Mistycyzm, e) Prometeizm, f) Synkretyzm.

Zadanie 6.

a) Juliusz Słowacki, b) Stanisław Moniuszko, c) Aleksander Fredro, d) Adam Mickiewicz, e) Piotr Michałowicz, f) Józef Ignacy Kraszewski, g) Fryderyk Chopin, h) Cyprian Kamil Norwid, i) Narcyza Żmichowska, j) Zygmunt Krasiński.

Zadanie 7.

Cechy literatury romantyzmu: wyobraźnia i intuicja, bohater wyobcowany, kult indywidualizmu, kult młodości, ludowość, nieszczęśliwa miłość, pochwała buntu.

Zadanie 8.

a) „Śluby panieńskie”, b) „Zemsta”, c) „Nie-boska komedia”, d) „Stara baśń”, e) „Konrad Wallenrod”, f) „Pan Tadeusz”, g) „Kordian”, h) „Balladyna”, i) „Dziady cz. III”, j) „Beniowski”.

Zadanie 9.

- Dramat romantyczny: J. Słowacki „Kordian”, A. Mickiewicz „Dziady cz. III”, Z. Krasiński „Nie-boska komedia”,
- Poemat dygresyjny: J. Słowacki „Beniowski”,
- Poemat epicki: A. Mickiewicz „Pan Tadeusz”,
- Poemat liryczny: J. Słowacki „W Szwajcarii”,
- Powieść historyczna: J. I. Kraszewski „Zygmuntowskie czasy”,
- Powieść poetycka: A. Mickiewicz „Grażyna”, A. Mickiewicz „Konrad Wallenrod”, A. Malczewski „Maria”.

Zadanie 10.

- „Miej serce i patrzaj w serce!” - A. Mickiewicz „Romantyczność”,
- „Jeśli nie chcesz mojej zguby, krokodyla daj mi luby” - A. Fredro „Zemsta”,
- „Żyłem z wami, cierpiałem i płakałem z wami” - J. Słowacki „Testament mój”,
- „Tam sięgaj, gdzie wzrok nie sięga” - A. Mickiewicz „Oda do młodości”,
- „Jętkły - głuche kamienie: Ideał - sięgnął bruku” - C. K. Norwid „Fortepian Szopena”
- „Wpłynąłem na suchego przestwór oceanu” - A. Mickiewicz „Stepy akermalskie”,
- „Wiem, że mój okręt nie do kraju płynie, płynąc po świecie” - J. Słowacki „Hymn” [Smutno mi, Boże!],
- „Nazywam się Milijon – bo za miliony, kocham i cierpię katusze” - A. Mickiewicz „Dziady cz. III”.

BIBLIOGRAFIA:

- Macios T.: *Leksykon lektur szkolnych: liceum*. Bielsko-Biała: "Park", 2007.
- *Romantyzm*. T. 6. Red. Sławomir Żurawski. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2008.
- Witkowska A., Przybylski R.: *Romantyzm*. Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 1999.

NETOGRAFIA:

- <https://commons.wikimedia.org>

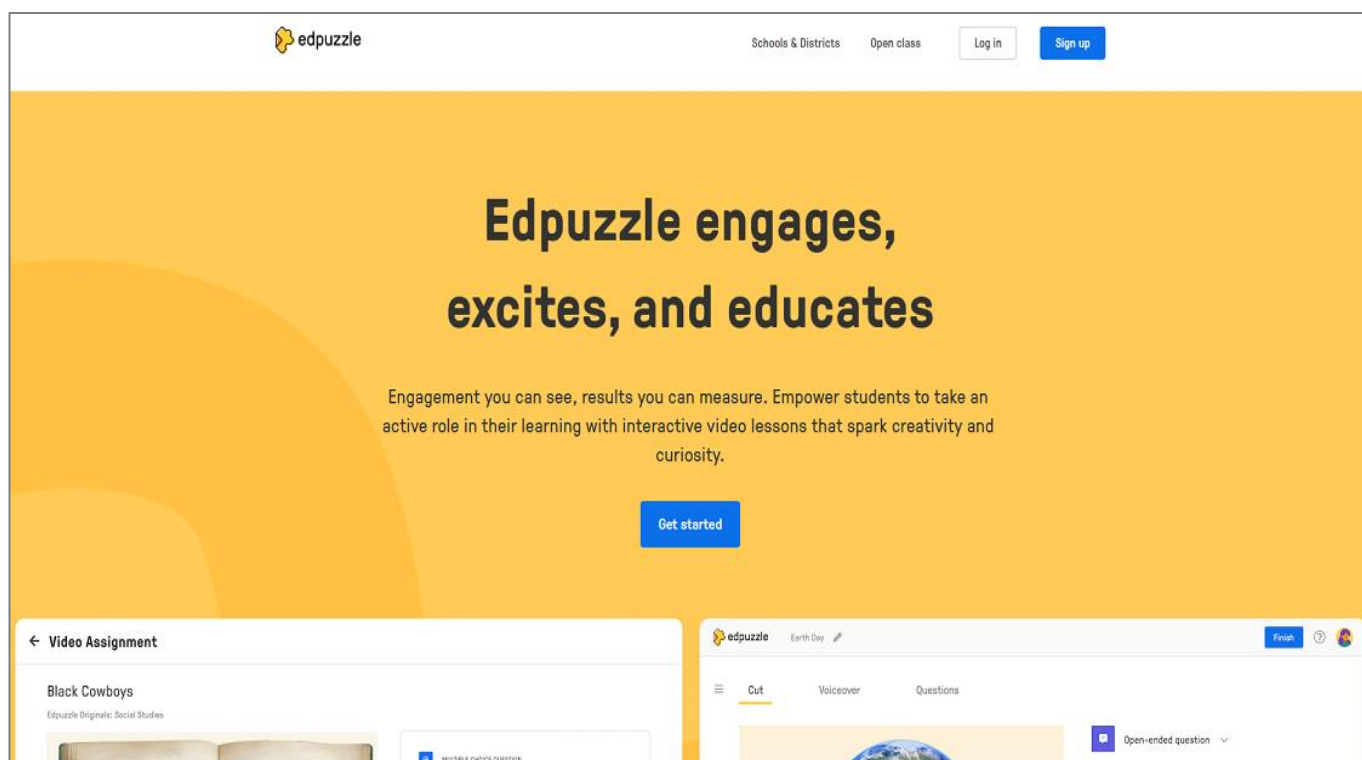
SIECIOW@NIE

ANNA MARCOL

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Józefa Lompy w Katowicach

EDPUZZLE – LEKCJE WIDEO

Platforma <https://edpuzzle.com/> służy do tworzenia pomocy dydaktycznych online, które powstają na bazie filmów – własnych lub pochodzących z serwisu YouTube. Bibliotekarze mogą ją wykorzystać przygotowując materiały edukacyjne na zajęcia z uczniami, biblioteczne blogi, strony internetowe czy profile w mediach społecznościowych.



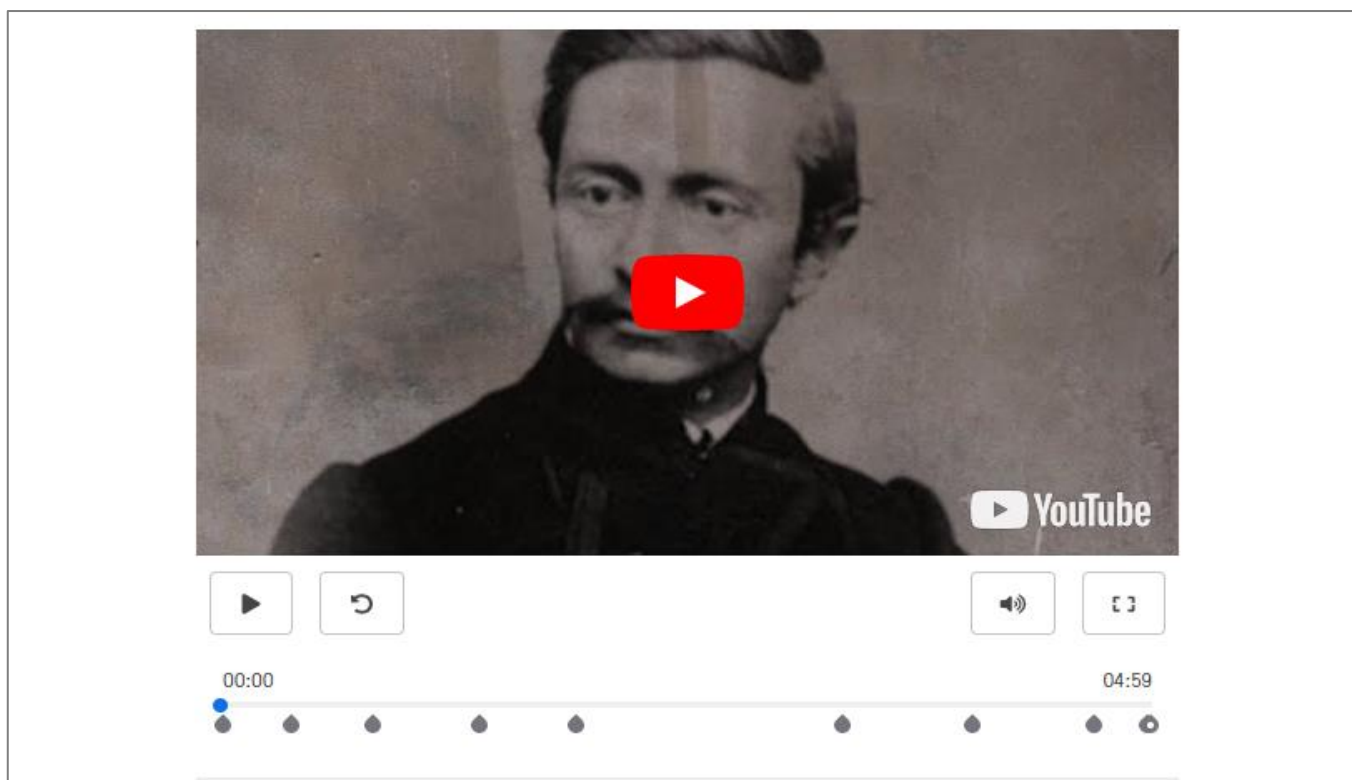
Strona główna platformy. Źródło: <https://edpuzzle.com/>.

Charakterystyka platformy Edpuzzle

Korzystanie z podstawowej wersji usługi, w której przewidziano przechowywanie 20 filmów na koncie użytkownika, jest darmowe.

Korzyści wynikające z udostępniania materiałów przygotowanych na platformie, są następujące:

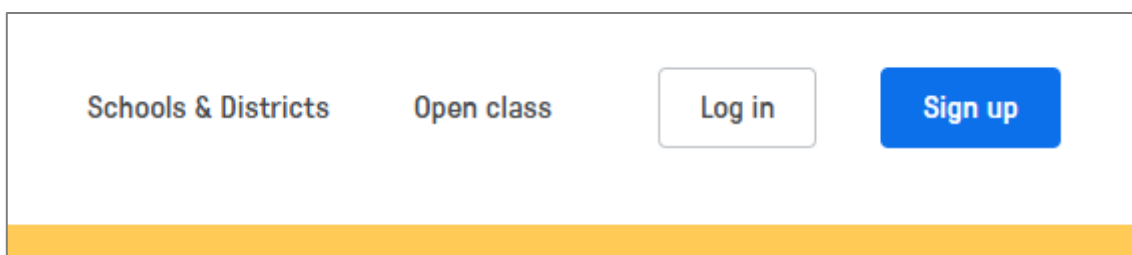
- uczniowie mogą obejrzeć film wielokrotnie, o dowolnej porze, przewijać go do wybranych fragmentów;
- dzięki pytaniom pojawiającym się podczas oglądania wiedzą, na które fragmenty mają zwrócić szczególną uwagę, co jest najistotniejsze w nagraniu;
- każdy uczeń ma możliwość pracowania we własnym tempie;
- interaktywne pytania, pojawiające się podczas odtwarzania filmu, aktywizują do działania i ułatwiają koncentrację,
- uczniowie otrzymują natychmiastową informację zwrotną, dzięki czemu dowiadują się, czy udzielili poprawnych odpowiedzi i właściwie zrozumieli materiał.
- nauczyciel może wykorzystać przygotowany film jako wprowadzenie do kolejnej lekcji/zajęć, z którym mają zapoznać się indywidualnie, w domu.



Film dotyczący I. Łukasiewicza – patrona roku 2022 – opracowany w usłudze Edpuzzle.

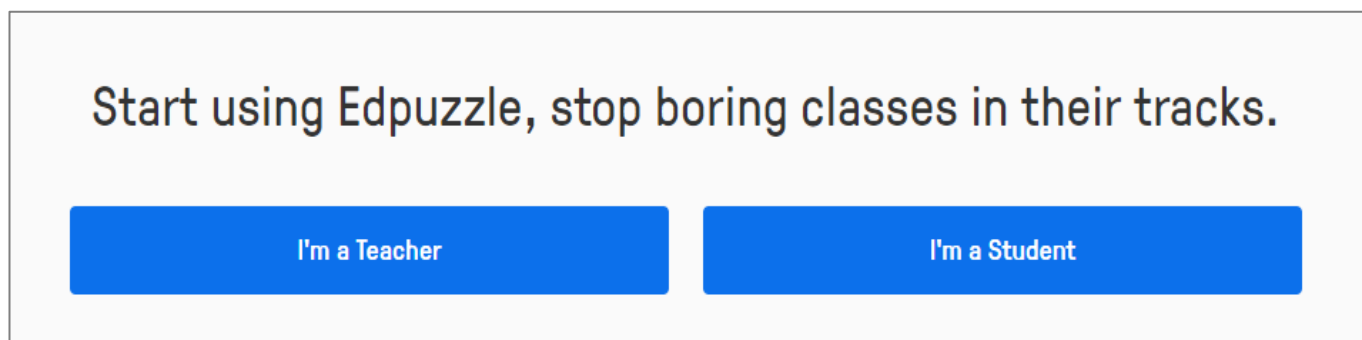
Zakładanie konta

Twórcy platformy umożliwili zakładanie dwóch rodzajów kont, co ma znaczenie podczas pracy w ramach wirtualnej klasy, gdzie nauczyciel udostępnia uczniom przygotowane materiały wideo i monitoruje ich postępy. Uczniowie mogą również korzystać z Edpuzzle bez rejestracji dołączając do grupy otwartej lub klikając w udostępniony link.



Przycisk otwierający formularze rejestracyjne znajduje się w górnej części ekranu.

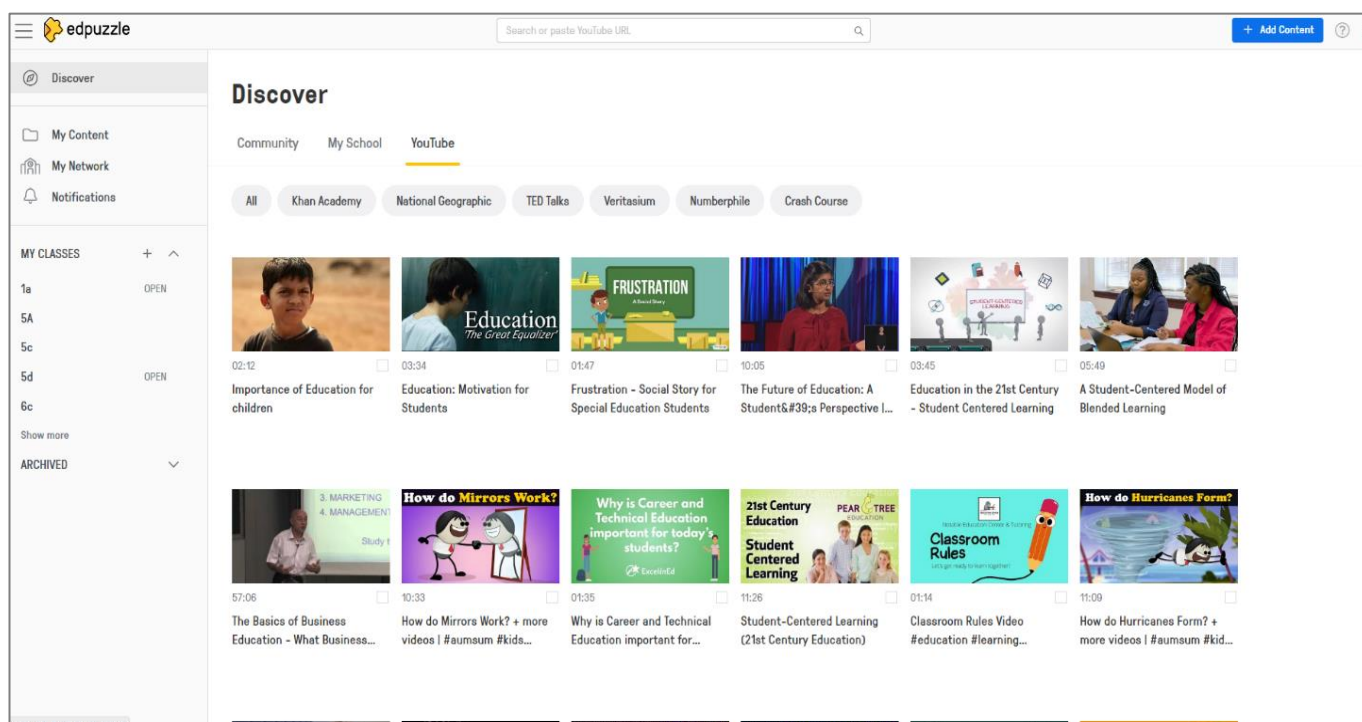
Konta nauczycielskie posiadają więcej funkcji niż konta uczniowskie.



Przyciski do rejestracji.

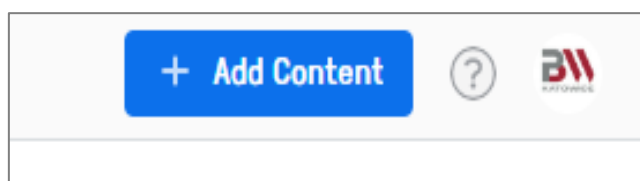
Tworzenie przykładowej lekcji wideo

Po rejestracji (lub zalogowaniu) trafimy na swoje konto. Możemy korzystać z filmów opracowanych przez innych użytkowników (i w razie potrzeby je modyfikować) oraz tworzyć własne.



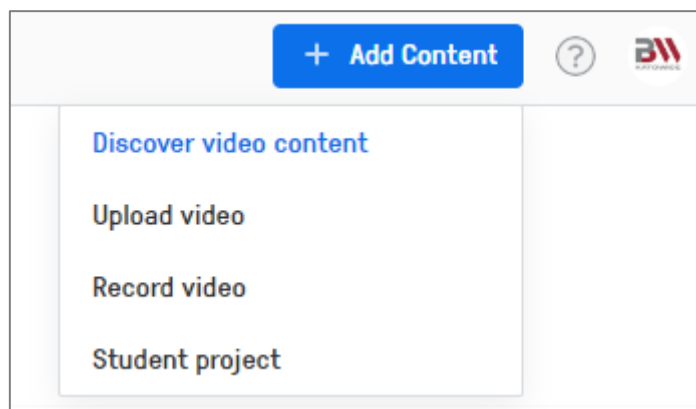
Konto użytkownika.

Aby rozpocząć przygotowanie własnych materiałów, wybieramy niebieski przycisk **Add Content**, który znajduje się w prawym górnym rogu.



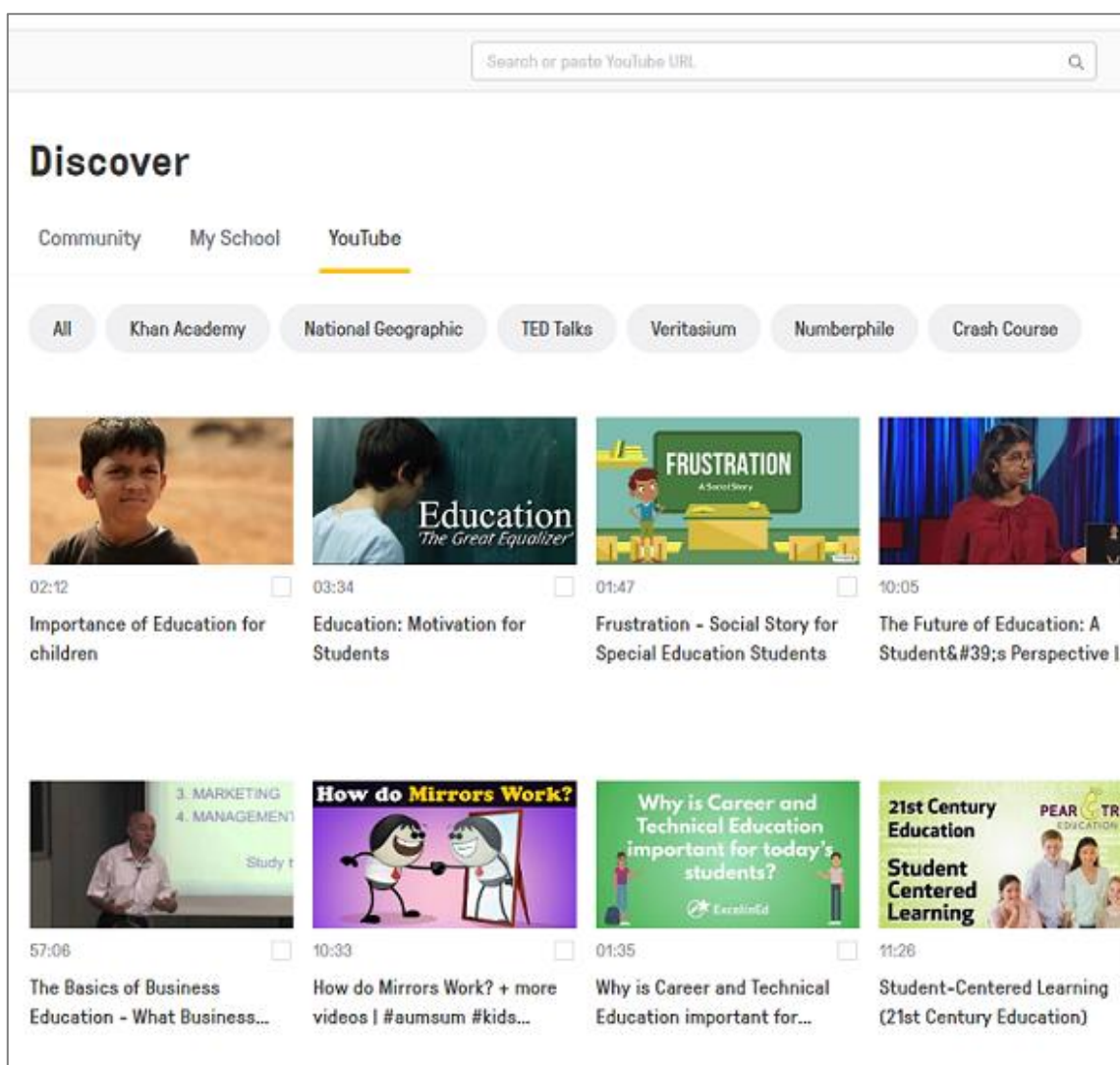
Klawisz rozpoczynający tworzenie filmu.

Jeżeli chcemy wgrać przygotowany wcześniej film, wybieramy opcję **Upload video**. W przypadku wykorzystania materiału z serwisu YouTube klikamy w wariant **Discover video content**. Istnieje także możliwość stworzenia swojego nagrania bezpośrednio na platformie (**Record video**) oraz opracowania projektu uczniowskiego.



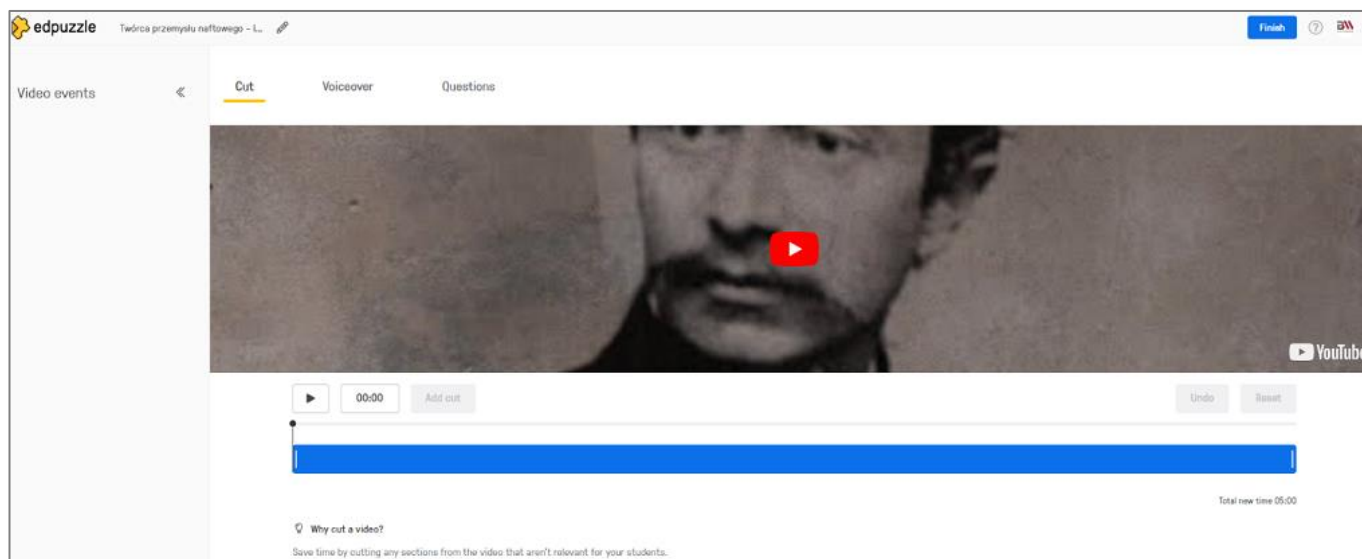
Możliwości tworzenia filmów.

W przypadku wykorzystania zasobów z YouTube'a, przeglądamy zawartość serwisu, wpisujemy słowa klucze lub adres URL konkretnego filmu.



Przykładowe filmy edukacyjne z serwisu YouTube.

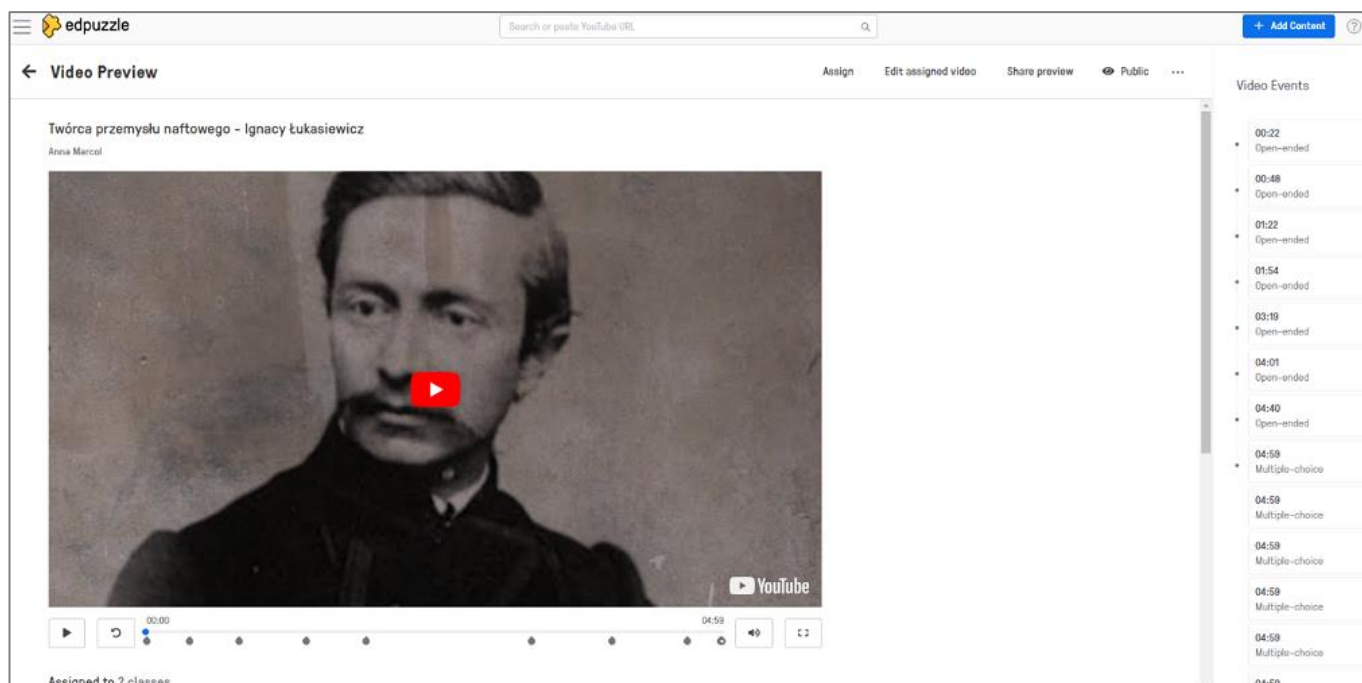
Po jego wybraniu przystępujemy do edycji. Możemy go przyciąć, aby wybrać interesujący nas fragment, dodać do niego notatki, komentarze, pytania otwarte i zamknięte (z jedną lub kilkoma poprawnymi odpowiedziami).



Obróbka filmu.

Udostępnianie opracowanych materiałów

Przygotowany film może mieć status prywatny lub publiczny. Istnieje możliwość jego przypisania do jednej (lub kilku) wirtualnych klas – jeżeli zdecydujemy się na ich utworzenie, podzielenia się nim za pomocą linku lub pobrania kodu osadzenia, dzięki któremu zamieścimy opracowane nagranie na blogu czy stronie internetowej.



Film gotowy do udostępnienia.

Szczegółowe informacje dotyczące obsługi platformy udostępniono w ramach kursu e-learningowego „Edpuzzle. Lekcje wideo”. Kurs znajduje się na platformie edukacyjnej Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. Józefa Lompy w Katowicach (<https://moodle.pbw.katowice.pl/>).

MATERIAŁY OKOLICZNOŚCIOWE

MARTA PASZEK

Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych im. Tadeusza Kościuszki w Rybniku

WSPÓŁCZESNA PODRÓŻ SENTYMENTALNA, CZYLI TRASA KATOWICE – WILNO – KATOWICE W 38 GODZIN

W Roku Romantyzmu Polskiego wiele osób chciało uhonorować 200. rocznicę wydania "Ballad i roman-
sów", a w związku z tym pojawiło się wiele artykułów, wywiadów, audycji, reportaży. Ja postanowiłam
celebrować ten rok w sposób niekonwencjonalny, a mianowicie udać się do źródła. Do źródła polskiego
romantyzmu, czyli do Wilna. I tak w sierpniu bieżącego roku, korzystając z oferty międzynarodowego
przewoźnika autobusowego oferującego przejazdy rejsowe, udałam się do Wilna zaopatrzona jedynie
w plecak, a w nim poduszkę, koc, parasol oraz garść monet i banknotów unijnej waluty. Wyjazd o godzi-
nie 15:10 z katowickiego dworca autobusowego.

Autobus przybył do stolicy Litwy z godzinnym wyprze-
dzeniem. Zwiedzanie miasta rozpoczęłam od ważnego
zarówno dla Polaków, jak i Litwinów cmentarza na
Rossie. Tę nekropolię historycy uważają wręcz za je-
den z czterech najważniejszych cmentarzy polskich
(obok Powązek w Warszawie, krakowskiego cmenta-
rza Rakowieckiego i Łyczakowa we Lwowie).

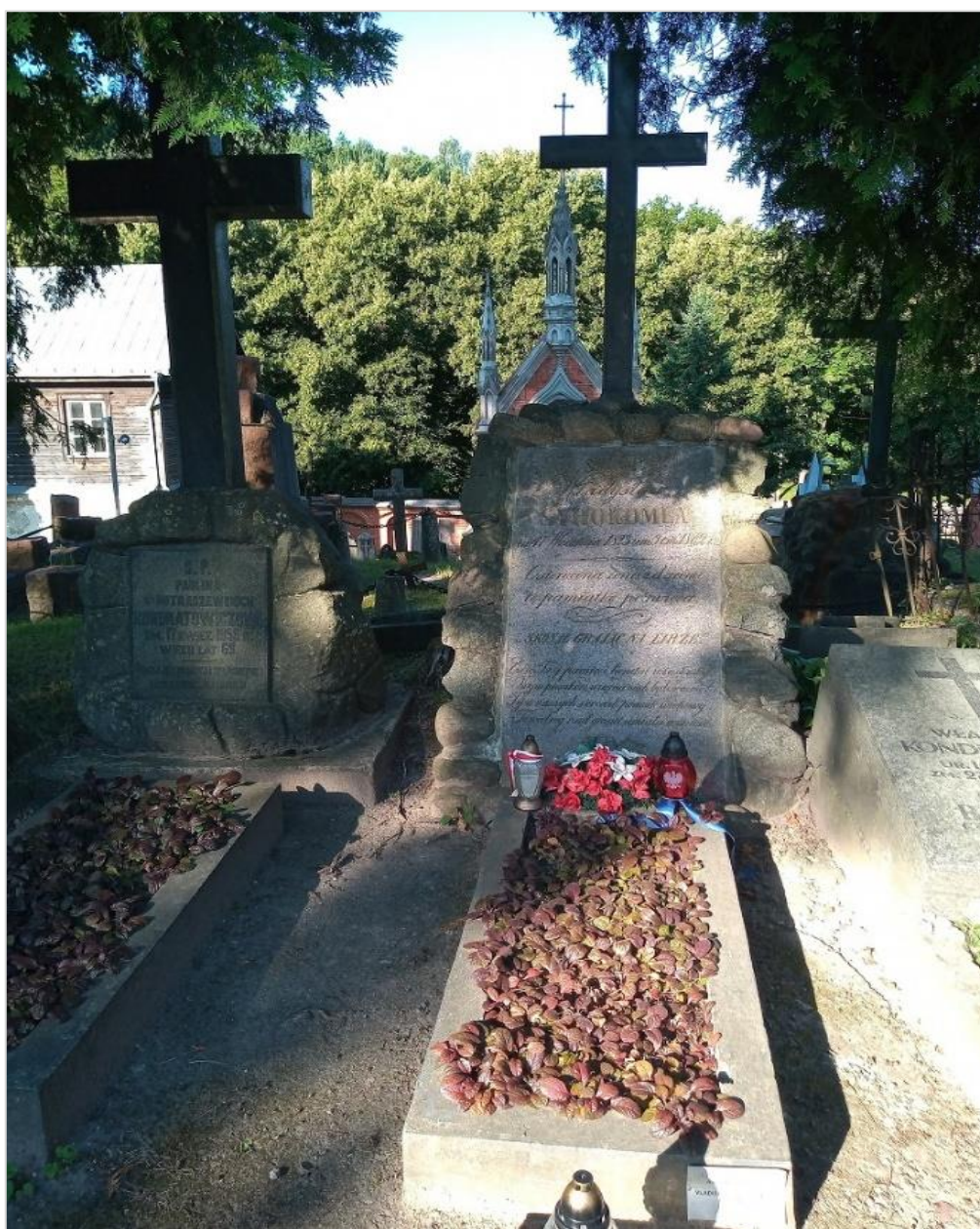
Cmentarz na Rossie – miejsce spoczynku serca Piłsudskiego
i jego matki.

Źródło: archiwum prywatne autorki.



Śladów romantycznej przeszłości nie musiałam długo szukać. Przed wejściem na Rossę znajdują się bowiem polskie wojskowe nagrobki, a w ich centrum wielka płyta upamiętniająca marszałka Piłsudskiego i jego matkę – Marię. W tym miejscu pochowana została powtórnie Maria z Billewiczów Piłsudska oraz serce marszałka. Na płycie wyryto dwa cytaty pochodzące z utworu "Beniowski" Juliusza Słowackiego – ulubionego poety Józefa Piłsudskiego. O samym pogrzebie serca i ciała matki pisze Agnieszka Kowalczyk w książce „Józef Piłsudski. Pisarz”.

Sam cmentarz na Rossie usytuowany jest na kilku pagórkach, stąd ogromna nieregularność w wytyczaniu poszczególnych kwater. Jeden z pagórków nosi nazwę Górki Literackiej, gdyż pochowano tam wielu uznanych dla Wileńszczyzny artystów. Udało mi się odnaleźć u podnóża Górki Literackiej grób Władysława Syrokomli, polskiego poety doby romantyzmu. Na płycie nagrobnej wyryto inskrypcję pochodzącą z jego poematu "Lirnik": *Skonał grając na lirze*. Odnalazłam także miejsce pochówku ojca Juliusza Słowackiego – Euzebiusza oraz grób Rafała Radziwiłłowicza, który miał być według przekazów pierwowzorem postaci doktora Judyma z powieści Stefana Żeromskiego, bohatera o romantycznych cechach indywidualisty, gotowego poświęcić swoje szczęście w imię idei.



Grób Władysława Syrokomli.
Źródło: archiwum prywatne autorki.

Z cmentarza na Rossie przeszłam urokliwymi uliczkami do ścisłego centrum Wilna. Kierując się tradycyjną mapą, odnalazłam budynek filharmonii, a później słynną Ostrą Bramę, o której prawie dwieście lat temu pisał Adam Mickiewicz w "Panu Tadeuszu": *Panno Święta, co Jasnej bronisz Częstochowy i w Ostrej świecisz Bramie!*¹. Poeta wskazał w tym fragmencie na dwa ważne dla Polaków i Litwinów wizerunki Matki Bożej: Częstochowskiej i Ostrobramskiej, co potem powtórzy Stanisław Wyspiański w opisie izby w "Weselu": *Nad drzwiami weselnymi ogromny obraz Matki Boskiej Ostrobramskiej z jej sukienką srebrną i złotym otokiem promieni na tle głębokiego szafiru; a nad drzwiami alkierza takież ogromny obraz Matki Boskiej Częstochowskiej, w utkanej wzorzystej szacie, w koralach i koronie polskiej Królowej, z Dzieciątkiem, które rączkę ku błogostawieniu wzniosło*². Podobno gdy Adam Mickiewicz wyjeżdżał na studia do Wilna, matka dała mu na drogę 11 dukatów: 10 zwykłych monet i jedną z wizerunkiem Matki Bożej. Także Stanisław Moniuszko – kompozytor doby romantyzmu – poświęcił swą uwagę Matce Bożej Ostrobramskiej w kompozycji "Litanie ostrobramskie".

Mała kaplica, która została wyłożona srebrnymi wotami, zawiera w sobie zdaje się najbardziej znany sakralny obiekt Wilna – cudowny wizerunek Matki Boskiej Ostrobramskiej. Pod kaplicą znajduje się brukowana droga: przejeżdżają dostawcze samochody, spacerują ludzie, mieszkańcy jeżdżą na rowerach i hulajnogach. Z kaplicą połączony jest katolicki kościół św. Teresy, a tuż za murem znajduje się cerkiew św. Ducha.



Kaplica Matki Boskiej Ostrobramskiej.
Źródło: archiwum prywatne autorki.

¹ <https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/pan-tadeusz.html>, dostęp 2.10.2022.

² <https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/wesele.html>, dostęp 2.10.2022.

Przechodząc ulicą Didżoży (Ulica Wielka) natrafiłam na dom z pamiątkową tablicą z tekstem w językach litewskim i polskim: "Z tego domu wyjechał w dniu 6 XI (25 XII) 1824 r. zesłany do Rosji Adam Mickiewicz, opuszczając Wilno na zawsze".

Przemierzając się na północ, mogłam zwiedzić trzeci najstarszy na ziemiach polskich uniwersytet, czyli Uniwersytet Wileński, gdzie nauki pobierali m.in. Adam Mickiewicz i Juliusz Słowacki. W 1817 roku to właśnie na Uniwersytecie Wileńskim swoje istnienie rozpoczęło Towarzystwo Filomatyczne. W "Dziadach cz. III" Mickiewicz przedstawił tło procesów sądowych członków tego towarzystwa.

Ulica Wielka doprowadziła mnie do ogromnego placu, na którym mieści się monumentalna archikatedra, dzwonnica oraz pomnik Giedymina. O tym średniowiecznym władcy Litwy Mickiewicz nie wspomina wprawdzie w "Grażynie", ale odwołuje się do jego czasów w utworze. Niedaleko znajdują się ruiny Pałacu Królewskiego wraz z niewielkim skwerem poświęconym polskiej królowej Bonie. Nad miastem na wzgórzu góruje Baszta Giedymina, na szczyt wzgórza można dostać się kolejką. Rozciąga się stamtąd wspaniały widok na całe Wilno.

Na popołudniową część mojego wyjazdu zostawiłam sobie prawdziwą perełkę – Muzeum Adama Mickiewicza, do którego dojść można Ulicą Bernardyńską. Muzeum mieści się w domu, w którym wieszcz mieszkał w 1822 roku i gdzie redagował wspomniany poemat "Grażyna". Warto także zauważyć, że był to rok wydania "Ballad i romansów", zbioru tekstów inicjujących epokę romantyzmu na ziemiach polskich. Muzeum zajmuje cztery sale. Pierwsza ekspozycja to Sala Filomatów, w której odnajdziemy popiersia i portrety Mickiewicza oraz członków towarzystwa Filomatów. Druga wystawa prezentuje rękopisy, wydania dzieł Mickiewicza, przekłady utworów na inne języki oraz książki o Mickiewiczu. W piwnicach mieści się sala poświęcona kobietom w życiu Mickiewicza. Ostatnie pomieszczenie w piwnicy to Sala Literacka utrzymana w gotyckiej stylistyce – niczym tajemne miejsce spotkań spiskowców.



Muzeum Adama Mickiewicza.
Źródło: archiwum prywatne autorki.

Na końcu ulicy Bernardyńskiej znajduje się Kościół Bernardyński, a przy nim pomnik Adama Mickiewicza wykonany w 1984 r. przez pochodzącego z Litwy Gediminasu Jakubonisa. Wokół posągu ustawiono wykute w granicie płyty przedstawiające sceny z "Dziadów cz. III", m.in. widzenie księdza Piotra, wizytę Rollisonowej u senatora czy rozmowy więźniów w wieczór wigilijny.



Pomnik Adama Mickiewicza.
Źródło: archiwum prywatne autorki.



Jedna z płyt przedstawiająca scenę z "Dziadów cz.III" Adama Mickiewicza.
Źródło: archiwum prywatne autorki.

Ze skweru z pomnikiem przeszłam do spokojnej i nostalgicznej dzielnicy Uzupis (Zarzecze), będącej jednym z ulubionych miejsc wileńskiej cyganerii artystycznej. Jak głosi informacja w przewodniku: *W 1997 r. proklamowano tu niepodległą „Republikę Zarzecza”, której samozwańcym prezydentem został muzyk i filmowiec Roman Lileikis. Republika liczy stu kilkudziesięciu obywateli, ma dwa kościoły, kilkudziesięciu ambasadorów rozsianych po świecie, konstytucję, godło i cztery flagi – po jednej na każdą porę roku*³. Urokliwa dzielnica Zarzecze kusi zapachem świeżo zmielonej kawy, pizzą i lokalnymi słodkimi przysmakami, a przy okazji sama republika stanowi swoisty żarcik wśród nieco poważnych atrakcji stolicy Litwy.

Z Zarzecza udało mi się wrócić na dworzec autobusowy i pożegnać piękne, słoneczne Wilno. Po dwunastogodzinnej podróży ponownie postawiłam stopę na polskiej ziemi, czyli w Katowicach (5:40 rano).

Moją sentymentalną podróż do Wilna oceniam jako niezwykle udaną. Niczym detektyw mogłam tropić romantyczne ślady wielkich polskich poetów, podążać ich szlakiem po malowniczych uliczkach Wilna, badać przeszłość ukrytą we współczesności.

Drodzy bibliotekarze i bibliotekarki, drodzy poloniści i polonistki! Zachęcam do zwiedzenia Wilna i odbycia sentymentalnej podróży, poszukując śladów romantyków.

BIBLIOGRAFIA:

1. <https://chwalazapomniana.pl/ostra-brama-wilno-litwa/>, dostęp 2.10.2022 r.
2. <https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/pan-tadeusz.html>, dostęp 2.10.2022 r.
3. <https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/wesele.html>, dostęp 2.10.2022 r.
4. *Kieszonkowy przewodnik: Wilno – od środka*, Wydawnictwo RM, wydanie 4, [b.m.] 2014.
5. Kowalczyk Agnieszka, *Józef Piłsudski. Pisarz*, Warszawa 2019.
6. Micuła Grzegorz, *Wilno*, Wydawnictwo RM, Warszawa 2014.
7. *Wilno*, seria Pascal Lajt, Bielsko-Biała 2014.

³ *Wilno*, seria Pascal Lajt, Bielsko-Biała 2014, s. 10.

KONSPEKTY I ZESTAWIENIA

KATARZYNA PALIGA

Szkoła Podstawowa nr 29 z Oddziałami Sportowymi
im. Alfreda Szklarskiego w Dąbrowie Górniczej

WOJENNE DZIECI

KONSPEKT ZAJĘĆ BIBLIOTECZNYCH DLA UCZNIÓW KLAS VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Cele zajęć:

Uczniowie:

- poszerzają wiedzę na temat wydarzeń historycznych, które rozegrały się na terenach bliskich miejscu ich zamieszkania w okresie II wojny światowej,
- dostrzegają i rozważają wpływ historii na losy pojedynczych ludzi,
- wzmacniają swoje poczucie tożsamości i odpowiedzialności społecznej,
- zostają uwrażliwieni na skutki totalitaryzmów,
- budują więzi międzypokoleniowe,
- potrafią pracować w zespole.

Miejsce zajęć: biblioteka Szkoły Podstawowej nr 29 z Oddziałami Sportowymi im. Alfreda Szklarskiego w Dąbrowie Górniczej.

Przewidziany czas: 2 godziny lekcyjne.

Metody pracy: praca z materiałem nagraniowym, praca z tekstem, indywidualna refleksja, pokaz multimedialny, praca z teatrykiem Kamishibai, dyskusja.

Formy pracy: indywidualna, zespołowa, z całą klasą.

Pomoce dydaktyczne:

- wywiady zamieszczone na stronie internetowej <http://www.e-historie.pl> (Archiwum Historii Mówionej),
- artykuły Barbary Gruszki-Zych z „Gościa Niedzielnego”: *Dziewczynka z Auschwitz* („GN” 2013, nr 7) oraz *Mateczka z Auschwitz* („GN” 2017, nr 2),
- duże kartki,
- małe karteczki samoprzylepne,
- pisaki,
- teatryk Kamishibai – opowieść „Wojenne dzieci”,
- komputer z dostępem do Internetu i rzutnik,
- tablica.

Przebieg zajęć:

- 1) Prowadząca wita uczniów, wprowadza ich w tematykę zajęć.
- 2) Uczniowie wspólnie wysłuchują nagrania ze strony internetowej <http://www.e-historie.pl> (Zdzisława Włodarczyk „Auschwitz”, dział *II wojna światowa*).
- 3) Pracując w grupach odczytują teksty *Dziewczynka z Auschwitz* lub *Mateczka z Auschwitz*.
- 4) Na małych karteczkach piszą swoje osobiste refleksje i odczucia na temat tego, czego się dowiedzieli. Karteczki nie są komentowane, tylko zawieszane na tablicy/ścianie.
- 5) Prowadząca omawia temat Holokaustu. Wykorzystuje prezentację multimedialną.
- 6) Uczniowie wysłuchują opowieści „Wojenne dzieci”, przedstawionej za pomocą teatryku Kamishibai.
- 7) Prowadząca inicjuje dyskusję, podczas której zadaje uczniom następujące pytania:
 - W jakim okresie historycznym miały miejsce opisane wydarzenia?
 - W jaki sposób historia dotknęła pojedynczych osób?
 - Jakie odczucia towarzyszą dzieciom w ich wspomnieniach?
 - Dlaczego perspektywa dziecka jest szczególna?
 - Jakie znaczenie mają dla nas współcześnie te relacje?
- 8) Podsumowanie zajęć, pożegnanie uczniów.

KONSPEKTY I ZESTAWIENIA

PAULINA RAWINIS

Techniczne Zakłady Naukowe im. gen. W. Sikorskiego w Częstochowie

CZYTAMY OGŁOSZENIA O PRACY

SCENARIUSZ LEKCJI BIBLIOTECZNEJ DLA UCZNIÓW TECHNIKUM

CELE LEKCJI:

Cel główny: promocja i rozwój czytelnictwa młodzieży w zakresie preorientacji zawodowej.

CELE OPERACYJNE:

Uczniowie potrafią:

- rozpoznać cechy stylu ogłoszeń i ich budowę,
- zrozumieć czytane teksty ogłoszeniowe i język urzędowy,
- uświadomić sobie wymagania wobec kandydata, któremu oferuje się pracę,
- napisać krótkie ogłoszenie w celu poszukiwania pracy.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- *Słownik wyrazów obcych*, PWN, Warszawa 2021,
- gazety codzienne,
- karty pracy.

METODY: pogadanka, ćwiczenia pisemne, ćwiczenia ustne, mini wykład.

FORMY PRACY:

- indywidualna,
- grupowa.

PRZEBIEG LEKCJI:

1. Powitanie uczniów. Wyjaśnienie celu lekcji i podanie jej tematu.
2. Nauczyciel przykleja na tablicy dużą kartę papieru z napisem **Tablica ogłoszeń o pracy**. Karta podzielona jest na dwie części. Z lewej strony widnieje napis: "Oferty pracy", z drugiej: "Szukam pracy" (karta pracy nr 1).
3. Uczniowie dzieleni są na dwie grupy. Grupa I ma za zadanie zredagować krótki tekst wymagań wobec kandydata, któremu oferuje się pracę. Natomiast grupa II otrzymuje zadanie zredagowania tekstu o poszukiwaniu pracy w hipermarkecie przez absolwenta technikum. Nauczyciel rozdaje uczniom wycinki z gazet: "Pośrednik" i "Życie Częstochowy" z rubryki: "Praca". Mają one służyć jako pomoc w redagowaniu tekstu.
4. Chętni uczniowie podchodzą do tablicy ogłoszeń i przyklejają wypełnione karty pracy w odpowiednie miejsce.

5. Ochotnicy lub uczniowie wskazani przez nauczyciela odczytują ogłoszenia. Klasa zastanawia się, które z nich najbardziej spełniają wymogi. Dyskusję podsumowuje nauczyciel wskazując na cechy charakterystyczne takich ogłoszeń: konkrety, zgodność informacji z prawdą, sprecyzowanie wymagań, informacja o wynagrodzeniu, opis stanowiska pracy, oferta pracodawcy wobec pracownika.

6. Nauczyciel rozdaje uczniom kartę pracy nr 2.

7. Uczeń (ochotnik) czyta treść ogłoszenia: *Oferujemy pracę dla absolwentów szkół średnich w sieci hipermarketów w Polsce.*

8. Nauczyciel zleca uczniom samodzielną, indywidualną pracę. Na tablicy umieszcza planszę z napisem „Wykonaj polecenia”:

- napisz kto oferuje pracę?,
- kogo poszukuje oferent?,
- za pomocą *Słownika wyrazów obcych* wyjaśnij nieznanne Ci słowa.

Następnie odpowiedz na pytania”:

- jak rozumiesz każde wymaganie zamieszczone w ogłoszeniu?,
- jakie informacje zawarte w ogłoszeniu są najistotniejsze dla pracownika?,
- co oznacza pomniejszona czcionka?,
- w oparciu o udostępnioną kartę pracy wymień kilka cech języka, który używany jest do pisania ogłoszeń.

9. Prezentacja efektów z samodzielnego wykonania poleceń. Wybrani uczniowie przedstawiają klasie swoje przemyślenia.

Przykładowe sprawozdanie jednej z uczennic:

- Pracę oferuje sieć hipermarketów w Polsce.
- Oferent poszukuje asystentów sprzedaży, absolwentów szkół średnich; ich praca zapewne polegać będzie na wykładaniu towaru, pracach porządkowych, kontrolowaniu świeżości i jakości produktów w hipermarketach.
- Nieznane wyrazy: hipermarket – wielkopowierzchniowy sklep samoobsługowy, często lokowany na obrzeżach miasta; asystent sprzedaży – wspiera działania handlowca, tworzy raporty dla sprzedawców na temat sytuacji na rynku i wyników sprzedaży, karta MultiSport – umożliwia korzystanie z obiektów sportowych (takich, jak: siłownie, baseny, korty tenisowe) raz dziennie, oferent – osoba, która złożyła drugiej stronie oświadczenie woli zawarcia umowy.
- Wymagania zawarte w ogłoszeniu:
 - ✓ ukończona szkoła średnia, pełna dyspozycyjność oraz chęć stawiania się na każde wezwanie dyrekcji hipermarketu; nie można się tłumaczyć innymi obowiązkami,
 - ✓ gotowość do pracy na zmiany i do dalszego kształcenia się w celu podnoszenia kwalifikacji,
 - ✓ umiejętność pracy w zespole, co oznacza umiejętność porozumiewania się z innymi pracownikami; nie można wszczynać konfliktów ani obrażać się,
 - ✓ dodatkowy atut – doświadczenie w pracy, szczególnie w branży handlowej,
 - ✓ zmysł organizacyjny,
 - ✓ gotowość na zmianę miejsca zamieszkania, należy się liczyć z możliwością przeniesienia do innego hipermarketu w każdej chwili i w innym mieście,
 - ✓ dobra znajomość języków obcych.
- Najistotniejsze informacje dla przyszłego pracownika zawarte w ogłoszeniu, to: dyspozycyjność, możliwość zmiany miejsca zamieszkania i umiejętność pracy w grupie.

- Tekst zapisany pomniejszoną czcionką oznacza, że należy podpisać zgodę na przetwarzanie danych osobowych i ich udostępnienie.
- Język używany do pisania ogłoszeń, cechuje: używanie strony biernej (*Jeśli jesteś zainteresowany..., Nasza oferta jest skierowana do...*), zwięzłość oraz stosowanie równoważników zdań.

10. Podsumowanie zajęć. Ewaluacja.

Nauczyciel dzieli klasę na dwie grupy i rozdaje uczniom karty pracy.

- Na jednej karcie (karta pracy nr 3) zapisane jest pytanie: *Czego dowiedzieliście/aście się na dzisiejszej lekcji, w zakresie poszukiwania pracy po ukończeniu technikum?*
- Na drugiej karcie (karta pracy nr 4) zapisane pytanie brzmi: *Na jakie pytania, dotyczące poszukiwania pracy w hipermarkecie po ukończeniu technikum, nie otrzymaliście/aście odpowiedzi?*

ZAŁĄCZNIKI:

KARTA PRACY NR 1

OFERTY PRACY:

SZUKAM PRACY:

KARTA PRACY NR 2

**OFERUJEMY PRACĘ DLA TEGOROCZNYCH ABSOLWENTÓW TECHNIKUM
W SIECI HIPERMARKETÓW W CAŁEJ POLSCE.**

Jeśli, po skończeniu szkoły średniej, jesteś zainteresowany pracą w dynamicznie rozwijającej się sieci hipermarketów w Polsce, zostań ASYSTENTEM SPRZEDAŻY.

Nasza oferta skierowany jest do absolwentów szkół średnich przygotowujących do pracy w handlu.

WYMAGANIA OFERENTA:

- gotowość do pracy w systemie zmianowym, doświadczenie nie jest wymagane,
- dokładność, zaangażowanie, pełna dyspozycyjność,
- gotowość do podnoszenia kwalifikacji,
- umiejętność pracy w zespole,
- możliwość zmiany miejsca zamieszkania,
- gotowość do podjęcia samodzielnej i odpowiedzialnej pracy.

OFERUJEMY:

- umowę o pracę oraz gwarantowany wzrost wynagrodzenia,
- prywatną opiekę medyczną i ubezpieczenie na życie,
- kartę MultiSport, bony na święta,
- wdrożenie do pracy pod opieką Mentora, możliwość podjęcia pracy od zaraz,
- szkolenia, możliwość rozwoju i awansu.

Oferty zawierające list motywacyjny i kserokopie świadectwa maturalnego prosimy przesyłać z dopiskiem na kopercie "Asystent Sprzedaży" do dnia 10.10.2023 r. na niżej podany adres. Prosimy o dopisanie i podpisanie następującej formuły:

“Zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. a Rozporządzenia PE i Rady UE 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE RODO wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych przez Sieć hipermarketów w Polsce do celów związanych z rekturacją na stanowisko asystenta sprzedaży”.

Sieć hipermarketów w Polsce
ul. Anonimowa 2a
02-800 Warszawa

KARTA PRACY NR 3

Czego dowiedziacieś/aś/ się na dzisiejszej lekcji, w zakresie poszukiwania pracy po ukończeniu technikum?

KARTA PRACY NR 4

Na jakie pytania, dotyczące poszukiwania pracy w hipermarkecie po ukończeniu technikum, nie otrzymałeś/aś/ odpowiedzi?

KONSPEKTY I ZESTAWIENIA

ELŻBIETA TROJAN

Regionalny Zespół Placówek Wsparcia Edukacji
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Opolu

JÓZEF MACKIEWICZ (1902-1985)

ZESTAWIENIE BIBLIOGRAFICZNE W WYBORZE

Uchwałą Sejmu RP z 29 października 2021 ustanowiono rok 2022 – Rokiem Józefa Mackiewicza, jednego z największych polskich pisarzy i publicystów XX wieku. Biografia pisarza mieści w sobie prawie wszystkie najważniejsze wydarzenia minionego stulecia. Jego młodość to czas I wojny światowej. W dorosłość wkraczał jako żołnierz odrodzonej Rzeczypospolitej. Doświadczenia dziennikarskie, literackie i polityczne zdobywał w latach odzyskanej niepodległości. Kolejna wojna uczyniła z niego świadka tragedii Kresów polskich i zbrodni katyńskiej, a druga połowa jego życia to dramat emigranta wy-rzuconego z ziemi ojczystej. Od 2002 roku przyznawana jest Nagroda Literacka imienia Józefa Mackiewicza. Jego twórczość cieszy się wielkim uznaniem krytyków i badaczy literatury. Stworzył oryginalny model powieści fabularno-dokumentalnej, epicko przedstawiający obraz rzeczywistości.

Niniejsze zestawienie bibliograficzne poświęcone biografii, życiu, działalności literackiej i politycznej J. Mackiewicza (1902-1985), opracowane zostało na podstawie baz bibliotek tworzących KaRo – Katalog Rozproszony Bibliotek Polskich. Bibliografia zawiera 72 opisy bibliograficzne książek i artykułów z czasopism. Materiał adresowany jest do studentów, polonistów, osób zainteresowanych osobą i twórczością J. Mackiewicza.

WYDAWNICTWA ZWARTE

1. A ja przeciwnie ... : szkice o Józefie Mackiewiczu / Dariusz Rohnka. – Londyn : Kontra, 1987. – 298, [1] s.
2. Bibliografia druków Józefa Mackiewicza w niezależnych oficynach wydawniczych w latach 1981-1990 / Janusz Gajewski, Zbigniew Rutkowski. – Warszawa : Archiwa Państwowe. Archiwum Akt Nowych, 2022. – 69 s.
3. Dzieje najnowsze w literaturze polskiej : szkice o współczesnej poezji i prozie / red. Antoni Buchała. – Warszawa : Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji : Instytut Pamięci Narodowej, 2019. – 325, [1] s.
4. Józef Mackiewicz (1902-1985) : antykomunizm jako imperatyw kategoryczny / Grzegorz Łukomski. – Łomianki : Wydawnictwo LTW, 2022. – 309, [1] s.
5. Józef Mackiewicz (1902-1985) : intelektualista u źródeł antykomunizmu ideowego / Grzegorz Łukomski. – Wyd. 3. – Łomianki : Wydawnictwo LTW, 2020. – 381, [1] s.

6. Józef Mackiewicz (1902-1985) – świadek „krótkiego stulecia” : studia i materiały / pod red. Krzysztofa Ruchniewicza i Marka Zybury. – Łomianki : Wydawnictwo LTW, 2013. – 253, [1] s.
7. Józef Mackiewicz : artysta, biografia, recepcja / Waław Lewandowski. – Londyn : Kontra, 2000. – 365, [1] s.
8. Józef Mackiewicz : pisarz objęty polityczną klątwą, za głoszenie historycznej prawdy, zwłaszcza tej o Katyniu... / Henryk F. Sporoń. – Chorzów : Wydawnictwo GŚD, 2009. – 61, [3] s.
9. Józef Mackiewicz : życie, twórczość, nagroda. – Warszawa : [Alfa-Wero], 2002. – 47, [1] s. : il.
10. Józef Mackiewicz i krytycy : antologia tekstów / pod red. Marka Zybury. – Łomianki : Wydawnictwo LTW, 2009. – 703 s.
11. Józef Mackiewicz : listy, opracowania, wspomnienia / Zbigniew S. Siemaszko. – Lublin : Norbertinum Wydawnictwo - Drukarnia - Księgarnia, 2009. – 216 s.
12. Józef Mackiewicz : pisarz objęty polityczną klątwą, za głoszenie historycznej prawdy, zwłaszcza tej o Katyniu... / Henryk F. Sporoń. – Chorzów : Wydawnictwo GŚD, 2009. – 61, [3] s.
13. Józef Mackiewicz – twórczość i światopogląd / Jacek Kozieł. – Łódź, 1991. – 213 kart.
14. Józef Mackiewicz w mej pamięci / Barbara Truchan. – Warszawa ; Nowy Jork : "Placówka", 1998. – 164 s.
15. Józefa Mackiewicza „Droga donikąd” / Kazimierz Maciąg // W: Dzieje najnowsze w literaturze polskiej : szkice o współczesnej poezji i prozie / red. Antoni Buchała. – Warszawa : Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji : Instytut Pamięci Narodowej, 2019. – S. 144-169.
16. Kresy w literaturze polskiej XX wieku. Szkice / Bolesław Hadaczek. – Szczecin : Ottonianum", 1993. – 221, [5] s.
17. „Lewa wolna”, czyli „Nie trzeba głośno mówić” : światopogląd kontrrewolucjonisty / Janusz Goćkowski ; Akademia Humanistyczna imienia Aleksandra Gieysztor. – Pułtusk : Akademia Humanistyczna imienia Aleksandra Gieysztor. – 379, [2] s.
18. Model powieści Józefa Mackiewicza / Adam Fitas. – Lublin : Wydawnictwo Towarzystwa Naukowego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, 1996. – 231, [2] s.
19. Nad fabułą „Drogi donikąd” Józefa Mackiewicza / Gustaw Ostasz // W: Literatura współczesna w edukacji polonistycznej. T. 1, Analizy i (re)interpretacje / pod red. nauk. Elżbiety Mazur. – Rzeszów : Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2017. – S. 120-131.
20. Nad twórczością Józefa Mackiewicza : szkice / pod red. Marka Zybury ; [aut.] Nina Taylor [i in.]. – Warszawa : Wydaw. Baza, 1990. – 176 s.
21. Piekiełko nad Wisłą : sceny z życia polskich elit pod okupacją / Sławomir Koper. – Warszawa : Bellona, cop. 2019. – 302, [1] s.
22. Pisarz dla dorosłych : opowieść o Józefie Mackiewiczu / Grzegorz Eberhardt. – Wrocław : „Lena” : Stowarzyszenie "Solidarność Walcząca", cop. 2008. – 773 s.
23. Przestrzenie totalitarnego zniewolenia : doświadczenie wojny i okupacji w twórczości Józefa Mackiewicza / Katarzyna Bałżewska. – Warszawa : Instytut Pileckiego, 2020. – 289 s.
24. Ptasznik z Wilna : o Józefie Mackiewiczu / Jerzy Malewski. – Kraków : „Arka", 1991. – 520, [2] s.
25. Rekontra i inne mackiewicziana / Jan Zieliński. – Lublin : Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2004. – 112, [3] s.
26. Sam jeden : Józef Mackiewicz : pisarz i publicysta / Kazimierz Maciąg. – Warszawa : Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu : Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, 2021. – 532, [1] s.
27. Stanisław i Józef Mackiewiczowie : litewscy szlachcice i polscy pisarze : żywoty równoległe / Jacek Bartyzel. – Wrocław : Wydawnictwo „Lema", cop. 2016. – 147 s.
28. Trzeba głośno mówić, czyli o Józefie Mackiewiczu piórem antykomunisty / Michał Spis. – [Lublin] : Oficyna im. Józefa Mackiewicza, 1989. – [1], 27 s.
29. Tylko prawda jest ciekawa : o twórczości Józefa Mackiewicza / Adam Fitas ; [recenzja naukowa Wojciech Kudyba]. – Kraków ; Warszawa : Instytut Literatury ; Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2019. – 129, [15] s.

30. Uchwycić cel : szkice krytyczne / Wit Tarnawski ; wybór i przedmowa Jacek Dąbała. – Lublin : „Fis”, 1993. – 136 s.
31. Votum separatum / Michał Bąkowski. – Londyn: Kontra, 2000. – 190 s.
32. W poszukiwaniu utraconej ojczyzny : obraz Litwy i Białorusi w twórczości wybranych polskich pisarzy emigracyjnych : Florian Czarnyszewicz, Michał Kryspin Pawlikowski, Maria Czapska, Czesław Miłosz, Józef Mackiewicz = Searching for the lost homeland : the image of Lithuania and Byelorussia in the works of selected Polish emigre writers / Maria Zadencka. – Uppsala : Uppsala University, 1995. – 219 s.
33. Wyrok na Józefa Mackiewicza / Jerzy Malewski. – London : Puls, 1991. – 288 s.
34. Zmagania z historią : życie i twórczość Józefa Mackiewicza i Barbary Toporskiej : materiały z konferencji w Muzeum Polskim w Rapperswilu z cyklu "Duchowe źródła nowej Europy", Zamek Rapperswil, 26-28 września 2006 r. / pod red. Niny Kozłowskiej i Małgorzaty Ptaśińskiej ; Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. – Warszawa : Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, 2011. – 320, [1] s.

ARTYKUŁY Z CZASOPISM

35. Archeologia pamięci w twórczości Józefa Mackiewicza i Tadeusza Konwickiego / Agnieszka Czajkowska // Prace Naukowe. Filologia Polska. Historia i Teoria Literatury / Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie. Z. 7 (1998), s. 29-35.
36. Avisacja, czyli ptaki Józefa Mackiewicza / Adam Fitas // Teksty Drugie. – 2018, nr 2, s. 221-234.
37. By czas nie zaćmił i niepamięć / Andrzej Janusz Piotrowski // Biblioteka. – 2010, nr 2, s. 18-22.
38. Cudu nie będzie : o pisarstwie Józefa Mackiewicza / Andrzej Stanisław Kowalczyk // Tygodnik Powszechny. – 1989, nr 43, s. 6.
39. Czarne okładki / Jan Tomkowski // Przegląd Polityczny (Gdańsk). – Nr 60 (2003), s. 126-128.
40. Czy Józef Mackiewicz byłby nasz? / Jan Engelgard // Myśl Polska (Warszawa, 2005). – 2022, nr 9/10, s. 8.
41. Funkcje przyrody w "Drodze donikąd" Józefa Mackiewicza : zarys problematyki / Adam Fitas // Roczniki Humanistyczne. – 1998, z. 1 spec., s. 481-497.
42. Idea krajowa / Bogdan Gancarz // Rzeczy Wspólne : pismo republikańskie. – 2022, nr 1, s. 118-124.
43. Jako drzewo i gałąź / Dariusz Jarosiński // Niezależna Gazeta Polska Nowe Państwo : polityka, cywilizacja, historia. – 2021, [nr] 5, s. 54-59.
44. Jaśniej wokół tak zwanej sprawy Józefa Mackiewicza / Jacek Trznadel // Arcana : kultura, historia, polityka. – 2000, nr 2, s. 27-31.
45. Jedynie prawda jest ciekawa / Krzysztof Lubczyński // Dziennik Trybuna. – 2022, nr 140, s. 13.
46. Józef Mackiewicz // Tygodnik Powszechny. – 2002, nr 13, s. 14.
47. Józef Mackiewicz : bardziej aktualny dziś niż za życia / Piotr Lisiewicz // Niezależna Gazeta Polska Nowe Państwo : polityka, cywilizacja, historia. – 2022, [nr] 2, s. 36-41.
48. Józef Mackiewicz : niezłomny orędownik prawdy / Martyna Figiel // Poradnik Bibliotekarza. – 2022, nr 6, s. 11-17.
49. Józef Mackiewicz ofiarą „potężnych sił”? / Wacław Lewandowski // Kwartalnik Artystyczny : Kujawy i Pomorze. – 2000, nr 4, s. 144-150.
50. Józef Mackiewicz : wokół Powstania Warszawskiego / Dariusz Jarosiński // Niezależna Gazeta Polska Nowe Państwo : polityka, cywilizacja, historia. – 2022, [nr] 7/8, s. 52-57.
51. Józefa Mackiewicza pejzaże patriotyzmu / Wojciech Wendland // Przegląd Tatarski. – 2018, nr 1 (37), s. 23-25.
52. Józefa Mackiewicza prawo do wątpliwości : Mackiewicz zwalczał nie przejawy przywiązania do tożsamości narodowej, lecz nacjonalizm, który jest jednak czymś innym / Marek Gałęzowski // Do Rzeczy. – 2022, nr 19, s. 58-60.
53. Kosy zamrożone w jeziorach : (refleksje i wypisy) / Paweł Chojnacki // Arcana : kultura, historia, polityka. – 2021, nr 6, s. 76-91.

54. List do Stanisława Cata-Mackiewicza / Józef Czapski ; podał do druku Piotr Mitzner // Zeszyty Literackie (Warszawa). – 2016, nr 4, s. 157-160.
55. List w sprawie Józefa Mackiewicza do dyrektora Muzeum Wojska Polskiego // Arcana : kultura, historia, polityka. – 2022, nr 1/2, s. 237-240.
56. Mackiewicz : człowiek, który zawsze miał pod górę / Tomasz Kornaś // Polska (Metropolia Warszawska, wyd. zasadnicze). – 2022, nr 11, s. 20.
57. Na tropie sowieckich operacji wpływu : Józef Mackiewicz w kręgu rosyjskiej emigracji / Łukasz Dryblak // Arcana : kultura, historia, polityka. – 2021, nr 5, s. 64-87.
58. Niemcy w oczach Józefa Mackiewicza / Piotr Szczudłowski // Cywilizacje w Czasie i Przestrzeni. – Nr 2, (1996), s. 53-58.
59. Od duhy (nad końskim łbem) do ducha twórczości : o jednym motywie w prozie Józefa Mackiewicza / Adam Fitas // Teksty Drugie. – 2015, nr 6, s. 285-306.
60. Pasja jako metoda : Józef Mackiewicz wobec Kościoła katolickiego / Krzysztof A. Dorosz // Ethos. – 2009, nr 87-88, s. 199-207.
61. Patroni roku 2022 – refleksje osobiste / Rafał Skąpski // Dziennik Trybuna. – 2022, nr 35, s. 16-19.
62. Paweł Jasienica versus Józef Mackiewicz : czyja droga donikąd? / Arkadiusz Kierys // Archiwum Emigracji : studia, szkice, dokumenty. – 2012, z. 1/2, s. 278-309.
63. Pierwszy numer "Alarmu" Józefa Mackiewicza i Barbary Toporskiej – odnaleziony / Janusz Klemens // Archiwum Emigracji : studia, szkice, dokumenty. – 2018/2019, z. 1/2, s. 171-179.
64. Prawda literatury faktu a prawda literackiego świadectwa (Chaim Grade - Józef Mackiewicz - Czesław Miłosz) / Walentyna Krupowies ; Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach // Conversatoria Litteraria : międzynarodowy rocznik naukowy. – R. 10 (2016), s. 345-359.
65. Przemilczenie Józefa Mackiewicza / Krzysztof Masłoń // Do Rzeczy. – 2015, nr 30, s. 42-43.
66. Reporter byłego Wielkiego Księstwa Litewskiego / Andrzej Stanisław Kowalczyk // Krasnogruda. – Nr 16 (2002/2003), s. 167-170.
67. Rok Józefa Mackiewicza / Dorota Zielińska // Rzeczy Wspólne : pismo republikańskie. – 2022, nr 1, s. 126-133.
68. Sprawa Józefa Mackiewicza (zwycięstwo prowokacji?) / Sławomir Andruszkiewicz // Arcana : kultura, historia, polityka. – 2000, nr 2, s. 19-26.
69. Spotkanie z patronami roku 2022 – scenariusz dla kl. 7-8 / Ewa Sobczyńska // Biblioteka w Szkole. – 2022, nr 5, s. 34-39.
70. Świadek ludobójstwa : środy z historią / Joanna Wieliczka-Szarkowa // Nasz Dziennik (Wyd. zasadnicze). – 2022, nr 86, s. 14.
71. Trudna decyzja dla wspólnej przyszłości / Maciej Walaszczyk // Tygodnik Sieci. – 2022, nr 24, s. 64-66.
72. „Tylko prawda jest ciekawa” / Kazimierz Orłoś ; rozm. przepr. Wojciech Chmielewski // Nowe Państwo. – 2002, nr 4, s. 46-47.

DORADCA METODYCZNY POLECA

ANNA MARCOL

Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli “WOM” w Katowicach

ARCHIWUM CYFROWE SBP – POMOC FACHOWA DLA NAUCZYCIELI BIBLIOTEKARZY

Biblioteki szkolne i pedagogiczne powinny pełnić funkcję ośrodków edukacji czytelniczej, medialnej i informacyjnej oraz przygotowywać swoich użytkowników do wyzwań współczesnego świata. Nauczyciele bibliotekarze są zatem zobowiązani do stałego aktualizowania swojej wiedzy, doskonalenia umiejętności zawodowych oraz orientowania się w tendencjach rozwoju własnej dziedziny.

Pomocą w tym zakresie służy odpowiednio przygotowany warsztat pracy fachowej. Profesora Bogumiła Staniów – autorka *Biblioteki szkolnej dzisiaj*, stanowiącej kompendium wiedzy z zakresu bibliotekarstwa szkolnego uważa, że w warsztacie tym nie powinno zabraknąć fachowych: bibliografii, encyklopedii i słowników, zbiorów i omówień aktów prawnych, jak również podręczników, poradników, prac naukowych i zbiorowych z zakresu bibliotekoznawstwa i czasopism bibliotekarskich. Obecnie z wielu z tych pomocy można skorzystać za darmo, w formie online, czego przykładem jest Archiwum Cyfrowe Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich – najstarszej organizacji bibliotekarskiej w naszym kraju, zrzeszającej pracowników różnych typów bibliotek. Jednym z jej zadań jest wspieranie ich w rozwoju zawodowym, czemu sprzyja prowadzona przez Stowarzyszenie działalność wydawnicza.

Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne SBP publikuje przede wszystkim czasopisma i książki (także w formie ebooków). Często ukazują się w ramach serii wydawniczych, które stanowią wsparcie metodyczne zarówno dla praktykujących bibliotekarzy, jak i studentów przygotowujących się do pracy w zawodzie. Od lat starsze publikacje Wydawnictwa są zamieszczane w Internecie, gdzie można nieodpłatnie korzystać z ich pełnych tekstów. W 2021 roku podjęto działania związane z przebudową Archiwum Cyfrowego. Obecnie jest dostępne na stronie www.ac.sbp.pl.

Co można znaleźć w zasobach Archiwum? Przede wszystkim starsze numery czasopism fachowych i naukowych – „Bibliotekarza” (1945-2018) i „Poradnika Bibliotekarza” (1949-2018), „Przeglądu Bibliotecznego” (1908-2020) oraz „Zagadnień Informatyki Naukowej” (1972-2021). Książki wydane w ramach popularnych serii wydawniczych – „Biblioteczka Poradnika Bibliotekarza” (6 pozycji), „Bibliotekarze polscy we wspomnieniach współczesnych” (11 pozycji), „Literatura dla Dzieci i Młodzieży. Studia” (4 pozycje), „Nauka – Dydaktyka – Praktyka” (138 pozycji),

„Propozycje i Materiały” (63 pozycje), a także wydawnictwa zwarte opublikowane poza seriami (63 pozycje). Zasoby wzbogacają artykuły pochodzące z czasopism (977 pozycji) oraz prac zbiorowych (215 pozycji)*.



SBP STOWARZYSZENIE BIBLIOTEKARZY POLSKICH | Archiwum cyfrowe

Start

Szukaj... Szukaj

ARCHIWUM CYFROWE
Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich

Archiwum Cyfrowe Wydawnictwa Naukowego i Edukacyjnego SBP jest bazą danych zawierającą pełne teksty roczników czasopism naukowych i branżowych oraz serii wydawniczych. Udostępnia zawartość archiwalnych numerów [Przeglądu Bibliotecznego](#), [Zagadnień Informacji Naukowej](#), [Bibliotekarza](#) i [Poradnika Bibliotekarza](#). Zawiera również książki z serii „Nauka - Dydaktyka - Praktyka”, „Propozycje i Materiały”, a także „Bibliotekarze polscy we wspomnieniach współczesnych”, wydane w latach 1991-2015.

ARCHIWUM 1958

Źródło: www.ac.sbp.pl.

Bazę można przeszukiwać wg różnych kryteriów – kategorii (czasopisma, książki, artykuły), nazwisk autorów, gatunków publikacji, tematów, roku wydania oraz języka (polski, angielski). Umożliwiono także korzystanie z indeksu przedmiotowego (chronologia, temat, miejsce, osoba, instytucja, dzieło).

Archiwum stanowi kompletny i spójny zbiór zasobów cyfrowych, dokumentujący dorobek Wydawnictwa Naukowego i Edukacyjnego SBP. Wiele umieszczonych tutaj publikacji jeszcze nie straciło na aktualności, stanowiąc cenne źródło informacji naukowej i fachowej z zakresu bibliotekoznawstwa, informacji naukowej i dziedzin pokrewnych.

*Stan na 13.12.2022.

INFORMACJE I KOMUNIKATY

ANNA MARCOL

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Józefa Lompy w Katowicach

SIECIOWANIE W ROKU SZKOLNYM 2022/2023

Od września 2022 trwa nowa edycja bezpłatnych kursów e-learningowych organizowanych w ramach działalności zdalnej sieci współpracy i samokształcenia.

Jej nazwa – "Sieciow@nie w szkole i bibliotece" – nawiązuje do tytułu prowadzonego przez nas bloga edukacyjnego oraz jednego z działów "Dialogów Bibliotecznych" – naszego czasopisma metodycznego, dostępnego w formie online.

**SIECIOW@NIE W SZKOLE
I BIBLIOTECE**

**ZAPRASZAMY DO UDZIAŁU W BEZPŁATNYCH
KURSACH E-LEARNINGOWYCH!**

Tworzymy własne TYPO
(wrzesień-październik 2022)

EdPuzzle – lekcje wideo
(listopad-grudzień 2022)

Book Creator – elektroniczne książeczki
(styczeń-luty 2023)

Quizlet – ćwiczenia i materiały edukacyjne
(marzec-kwiecień 2023)

Jak skracać linki w Bitly?
(maj-czerwiec 2023)

**BWL
KATOWICE**

Za pośrednictwem obu mediów wymieniamy się doświadczeniami i dobrymi praktykami w zakresie wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w pracy pedagogicznej oraz działaniach promocyjnych szkół i placówek oświatowych.

W roku szkolnym 2022/2023 przewidzieliśmy realizację 5 szkoleń:

- *Tworzymy własne TYPO,*
- *EdPuzzle – lekcje wideo,*
- *Book Creator – elektroniczne książeczki,*
- *Quizlet – ćwiczenia i materiały edukacyjne,*
- *Jak skracać linki w Bitly?.*

Uczestnictwo w kursach polega na zapoznaniu się z udostępnionymi materiałami (dokumenty w postaci plików PDF, filmy, linki). Można z nich korzystać po założeniu konta użytkownika na platformie edukacyjnej Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. J. Lompy w Katowicach (<https://moodle.pbw.katowice.pl/>). Na poszczególne tematy szkoleń należy zapisać się samodzielnie, po uruchomieniu naboru uczestników.

Ukończenie każdego tematu jest potwierdzane odrębnym zaświadczeniem w formie elektronicznej. Zaświadczenia są wysyłane na bieżąco – w ciągu tygodnia od otrzymania informacji, że dany uczestnik ukończył kurs.

Warto podkreślić, że nie ma obowiązku uczestniczenia we wszystkich szkoleniach organizowanych w ramach "Sieciow@nia w szkole i bibliotece", a osoby zainteresowane obsługą innych programów i aplikacji mogą korzystać z **Otwartych szkoleń z zakresu TIK oraz webinarów.**

Kursy *Tworzymy własne TYPO* oraz *EdPuzzle – lekcje wideo* zostały już zrealizowane, ale zostaną uruchomione ponownie w styczniu 2023 roku.

Zapraszamy do korzystania z naszej oferty!

Z RELACJI UCZESTNIKA

ANNA MARCOL

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Józefa Lompy w Katowicach

NIEZNANY ŚWIAT DAWNYCH KRESÓW WSCHODNICH

SPRAWOZDANIE Z KONFERENCJI

W połowie XIX wieku pojęcie kresów wprowadził do dyskusji Wincenty Pol. Jako geograf określił tym terminem odległe pogranicze. Z biegiem czasu Kresy rozpoczęto utożsamiać z utraconymi południowo-wschodnimi terenami Rzeczypospolitej, a ich mit stał się istotnym elementem polskiej tożsamości narodowej.

15 września 2022 roku odbyła się konferencja *Nieznany świat dawnych Kresów Wschodnich*. Została zorganizowana przez Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Katowicach, Światowy Kongres Kresowian oraz Pedagogiczną Biblioteką Wojewódzką im. Józefa Lompy w Katowicach.

W spotkaniu uczestniczyło ponad 70 nauczycieli. Wśród gości znaleźli się Dariusz Domański – Wicekurator Oświaty w Katowicach, który wprowadził zgromadzonych w tematykę konferencji oraz Ewa Węglarz – Zastępca Dyrektora Departamentu Edukacji, Nauki i Współpracy z Młodzieżą Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach.

O działalności organizacji kresowych oraz traumatycznych przeżyciach rodzinnych opowiadała Danuta Skalska – założycielka i prezes Towarzystwa Miłośników Lwowa w Bytomiu, rzecznik prasowy Światowego Kongresu Kresowian, redaktor Polskiego Radia w Katowicach, prowadząca audycję *Lwowska fala*.

Z kolei historię południowo-wschodnich terenów Rzeczypospolitej, w wystąpieniu *Białe plamy w edukacji o Kresach*, przybliżył Tomasz Kuba Kozłowski – prelegent Domu Spotkań z Historią w Warszawie i koordynator programu Warszawska Inicjatywa Kresowa. Odwołując się do materiałów źródłowych, powszechnie nieznanymi lub słabo kojarzonymi faktami oraz wieloma historycznymi ciekawostkami. Przez dziesięciolecia dziedzictwo Kresów było wymazywane ze świadomości Polaków, co można zaobserwować nawet w polskiej literaturze. Wystarczy sięgnąć po pierwowzory wierszy Jana Brzechwy („Globus”, „Sójka”, „Kłótnia rzek”), aby zobaczyć, jak bardzo zostały ocenzone po II wojnie światowej. Przekonywał, że warto odbrzązować dzieje tych ziem. Uwagę należy zwrócić przede wszystkim na te wydarzenia, które łączą, a nie dzielą ze wschodnimi sąsiadami naszego kraju oraz dorobek gospodarczy, przemysłowy i modernizacyjny II RP. Często jest znany tylko wąskiemu gronu specjalistów.

Wykład T.K. Kozłowskiego uświadomił zgromadzonym, jak mało wiemy o dawnych Kresach Wschodnich i ile wiedzy na ich temat wymaga uzupełnienia w polskiej edukacji.

ZAPROSZENIE DO WSPÓŁPRACY

Redakcja zachęca nauczycieli bibliotekarzy oraz inne osoby zainteresowane do dzielenia się swoimi dobrymi praktykami – zwłaszcza sprawozdaniami z podejmowanych inicjatyw, scenariuszami i konspektami zajęć. Przyjmuje do druku materiały, których autor nie skierował ani nie zamierza kierować do innych redakcji. Ich objętość (łącznie z ilustracjami) nie powinna przekraczać 10 stron A4. Preferujemy teksty krótsze.

Materiały proponowane do druku prosimy przesyłać na adres: dialogi.biblioteczne@pbw.katowice.pl.

Szczegółowe *Wskazówki dla Autorów* opublikowano na stronie internetowej biblioteki: <https://pbw.katowice.pl/> (zakładka *Dialogi Biblioteczne*).



Województwo
Śląskie

Jednostka oświatowa Samorządu Województwa Śląskiego